JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1854. **Woensdag 8 Februarij.** **N°. 11.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » *Java* .... » 15.—
» » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is **ZESTIG DUITEN** voor de **VIJF WOORDEN** behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

BERIGT.

Redactie en Uitgever van den *Java-Bode* vinden zich verpligt het Publiek mede te deelen, dat geene Advertentiën betrekkelijk den Verkoop van Slaven in dat Blad kunnen worden opgenomen.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Uit 's lands dienst, de gewezen assistent-resident van Ledok (residentie Bagelen), *R. van Noord Borski*, thans inspecteur der cultures.

Uit zijne betrekking, de opziener der 1 klasse bij de indigo-cultuur *H. B. Wiggers.*

Wegens vertrek, eervol, als lid van het Roomsch-Katholijke weeshuisbestuur te Samarang, *F. F. J. van Hengst.*

Wegens vertrek, eervol, als lid in den raad van justitie te Padang, de majoor der genie *J. C. R. Steinmetz.*

BELAST:

Met de waarneming der betrekking van inspecteur der cultures in de eerste afdeeling op Java, de hoofdambtenaar *V. P. G. de Sériére*, laatst resident van Rembang, onlangs van verlof, tot herstel van gezondheid, uit Nederland teruggekeerd, en thans non-activiteits tractement genietende.

BENOEMD:

Tot inspecteur der cultures in de derde afdeeling op Java, *H. Kleijn van de Poll*, thans assistent-resident van Damak en Grobogan (residentie Samarang).

Tot adjunct-hoofdinspecteur van financien, *C. Castens*, thans assist. resident van Patjitan.

Tot assistent-resident van Damak en Grobogan (residentie Samarang) *A. L. van Blommestein*, thans assistent-resident van Ledok (residentie Bagelen).

Tot omgaanden regter in de vijfde afdeeling op Java, mr. *J. J. van Angelbeek*, laatstelijk officier van justitie bij den raad van justitie te Samarang.

Tot lid in den raad van justitie te Padang, de kapitein der infanterie *G. P. de Neve.*

GOEDGEKEURD,

Dat de gouverneur van Sumatra's Westkust, bij het binnenlandsch bestuur aldaar heeft werkzaam gesteld, *L. K. van Swieten.*

VERLEEND:

Een jaar verlof naar Nederland, buiten bezwaar van 's lands kas, aan den adjunct-inspecteur der cultures *J. Esser.*

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, onder toekenning van pensioen, de majoor der infanterie *J. H. Meiss.*

VERLEEND;

Een tweejarig verlof naar Nederland, tot herstel van gezondheid, aan den majoor der infanterie *H. D. van Welij.*

INGETROKKEN:

Op zijn verzoek, het aan den kapitein der infanterie *A. Ph. van der Schoor* verleend tweejarig verlof naar Nederland.

Advertentien.

Transport van Zout.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat door den resident van Soerabaya, op Woensdag den 1 Maart aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, ten bureele van dien hoofd-ambtenaar, zal worden uitbesteed het transport van zout van de hoofd-depôt-pakhuizen te Sumanap naar de na te noemen verkoop-pakhuizen, namelijk;

500 (vijf honderd) koyangs naar Padang.
1250 (twaalf honderd en vijftig) koyangs naar Priaman.
100 (honderd) koyangs naar Aijer-Bangies.
310 (drie honderd en tien) koyangs naar Benkoelen.

De transporten worden verdeeld als volgt:

die naar Padang in 2 perceelen, die naar Priaman in 5 perceelen, die naar Aijer-Bangies in 1 perceel, die naar Benkoelen in 1 perceel.

De voor ieder perceel respectivelijk vastgestelde en hieronder omschrevene hoeveelheden, sullen vóór de na te noemen tijdstippen op de verschillende plaatsen van aanvoer moeten zijn aangebragt, als:

Te Padang:
het 1ste perceel of 250 koyangs vóór ultimo Mei 1854.
» 2de » » 250 » » » Aug. »

Te Priaman:
het 1ste perceel of 200 koyangs vóór ultimo Mei 1854.
» 2de » » 200 » » » Junij »
» 3de » » 250 » » » Julij »
» 4de » » 300 » » » Sept. »
» 5de » » 200 » » » Oct. »

Te Aijer-Bangies:
de geheele hoeveelheid of 100 koyangs vóór ultimo Junij 1854.

Te Benkoelen:
de geheele hoeveelheid of 310 koyangs vóór ultimo Junij 1854.

De resident der Preanger regentschappen is verpligt in herinnering te brengen, voor zoo veel noodig, art. 9 van het reglement op de reis- en verblijfkosten (*Staatsbl.* 1828, *No.* 25), handelende over het logeren bij inlandsche regenten, op plaatsen waar gouvernements-herbergen zijn.

Nagelaten Boedels.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels.

Door de agenten der Samarangsche wees- en boedelkamer, *Tan Tjoei Tjoa.*

Door de agenten der Bataviasche weeskamer, te Banjermassin, *Conradus Schermij.*

Vendutien.

Op Donderdag 9 Feb., door *Munder*, voor de woning van den weled. gestr. heer majoor *Meiss*, aan het Waterlooplein, wegens vertrek.

En

door *John Pryce & Co.*, à 2 pCt. vendusalaris, op het Heemradenplein.

Op Vrijdag 10 Feb., ten huize van den weleerw. heer *J. J. Scheuer*, op het Koningsplein, zuidzijde, door gebr. *Roselje & Co.*

Op Zaturdag 11 Feb., op het Jaagpad, voor rekening van het gouvernement.

Op Maandag 13 Feb., ten huize van mevrouw de weduwe *van Meeverden*, op Parapattan, hoek Koningsplein, wegens vertrek, door *Voute & Jacobsen.*

Op Dingsdag 14 Feb., voor het commissiehuis van *Munder.*

Vertrekkende Personen.

E. M. Delprat. — *M. J. van Thienen.* — *A. J. J. de Wolff en familie.*

Advertentiën.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *M. Herklots*, geboren *Merklein.*

INDRAMAYO, *31 Januarij* 1854. (184)

Den 27sten October jl. overleed aan boord van het Nederl. schip *St. Vincentius van Paulo*, Mevrouw *N. Ferwerda*, in den ouderdom van ruim 62 jaren, diep betreurd door hare kinderen en behuwdkinderen.

Namens de Familie,
MULLER.

Eenige Kennisgave. (153)

Mijne teedergeliefde Gade *Cornelia Elisabeth van Ochsee* werd mij den 27 Januarij 1854, op slechts 21 jarigen leeftijd door den dood ontrukt, mij drie kinderen nalatende, waarvan het jongste pas den 16den te voren geboren werd.

(163) J. A. VEENHUIJZEN.

SAMARANG.

VERKOOP VAN PAARDEN.

Op de Vendutie van Maandag den 13 dezer, bij Mevrouw de Weduwe *van Meeverden*, zullen de ondergeteekenden mede verkoopen:

1 Span zeer goede Wagenpaarden (Sandelwood).
2 Kinder-Rijpaarden.
1 Rijpaard (Bima).
1 Bendiepaard (idem).

allen voor goed.

(176) VOUTE & JACOBSEN.

Op Woensdag den 15 Februarij 1854

VENDUTIE

ten huize van den heer A. J. J. DE WOLFF, op het Koningsplein (hoek Gang Secretarie),
door GEBR. ROSELJE & Co.,

van een zeer netten en wel onderhouden inboedel, bestaande uit Mahonij en andere houten Meubelen, als: Canapé's, Fauteuils, Stoelen, Consoles, Speeltafels, Tafels met Marmeren Bladen, waaronder eene zeer fraaije en van bijzondere grootte; voorts Mahonijhouten Kasten, zuivere Ledikanten, Spiegels, Schilderijen, (waaronder eenige in olieverw) helder lichtgevende Lampen, Zilver-, Pleet-, Kristal-, Glas-, Porcelein- en Aardewerk, eene élegante Toerwagen, een Palanquin, Wagenpaarden, Tuigen, enz.

Op Dingsdag te voren voor een ieder te bezigtigen. (180)

Op de door de Ondergeteekenden te houdene Vendutie van Donderdag den 16 Februarij aanstaande à 4 perCent Vendusalaris zullen buiten en behalve andere Goederen ook worden verkocht:

eenige pas aangebragte Muzijkdoozen,
spelende 6, 8 en 12 airs.
Eene partij losse en gezette Brillanten
en
200 realen Goud in Staven.

(179) GEBR. ROSELJE & Co.

Op een nader te bepalen dag in den loop van deze maand zullen de ondergeteekenden op vendutie verkoopen:

eenige Precieus's, Goud- en Zilverwerken,

gevonden in den boedel van wijlen den heer *G. Suisaert.*

(160) VOUTE & JACOBSEN.

Wordt Gevraagd

eene Gouvernante, ter opleiding van drie jonge kinderen. Adres bij den Boekhandelaar *H. M. van Dorp*, onder lett. **M.** (178)

DE VLEESCHHOUWERIJ

op Bazaar Baroe zal op den gewonen voet worden gecontinueerd, en neemt de ondergeteekende mits deze de vrijheid, zich voortdurend in de gunst van hare geëerde begunstigers minzaam aan te bevelen.

Wed. C. W. EBELL,
(173) *Ötken.*

BATAVIA, *6 Februarij* 1854.

GROOTE RIJTUIG FABRIEK
van
ZAKARA & AUDINEAU.

Zij hebben de eer het publiek bekend te maken, dat hun Magazijn ruim voorzien is van nieuwe élégante Rijtuigen, naar den laatsten smaak bewerkt; vervaardigen alle soorten van Rijtuigen volgens bestelling, en guaranderen derzelver soliditeit voor twee jaren; zij belasten zich met alle reparatiën in de kortst mogelijken tijd en tegen zeer matige prijzen.

Hun établissement is verder ruim voorradig van eene collectie prachtige Lantaarns, enz.

BATAVIA, 1854. (174)

HET ZWARTE FLUWEELEN KLEED. (*vervolg*).

Hoewel Wilton op de eer van den kolonel vertrouwde, besloot hij toch om door strikte spaarzaamheid zoo veel geld bijeen te brengen, dat hij op den bestemden tijd den wissel zou kunnen betalen, indien zijn schoonvader daartoe niet in staat was. Emmeline was van al deze omstandigheden onderrigt, en ofschoon zij de ongerustheid haars echtgenoots kende, verminderde zij geenszins hare eigene uitgaven. Zij koesterde daaromtrent geen zorg, want de modemaakster harer zusters had vriendelijk beloofd hare rekening niet te zullen inzenden voor het einde van het jaar. Deze schikking was gemaakt tegen den wil van haren man, die er al dikwijls om gevraagd had. De waarheid is, dat Emmeline selve geschrikt was van het totale beloop der eerste bestelling, en zij vreesde de berisping en verdere weigering van haren echtgenoot; en toch had zij den moed niet om het daarbij te laten blijven, maar ging op den ingeslagen weg voort, zonder te bedenken tot welk een afgrond van onheil die haar voeren zou.

Kolonel Harding had beloofd den wissel op te nemen vóór den vervaldag, ten einde te voorkomen dat die aan Wilton's kantoor vertoond werd, waar hij eigenlijk betaald moest worden. De kolonel was wel voornemens geweest zijne belofte getrouw te vervullen, maar eenige schuldeischers, die vroeger goedertieren geweest waren doch thans den goeden uitslag van de dreigende maatregelen der anderen zagen, beproefden hetzelfde middel en met hetzelfde gelukkige gevolg; maar om deze nieuwe zwarigheid te ontgaan, betaalde de kolonel hen met het ontvangene gedeelte van zijn salaris, in plaats van daarmede den loopenden wissel te betalen, voor welken hij stellig hoopte eenig uitstel te erlangen. Vóór dat evenwel deze zaak geschikt was, brak de vervaldag aan, en de wissel werd vertoond aan het bureau waar Wilton werkzaam was. Daar hij zelf zich op dat oogenblik afwezig bevond, werd werd er het gewone berigt achtergelaten, dat de wissel bij een bankier in de stad gedeponeerd was. Dit was op zich zelf een zaak van hoegenaamd geen belang; maar er was in een ander opzigt een even smartelijk als onverwacht gevolg.

Het was een regel aan het bureau, waaraan de heer Wilton werkzaam was, dat zoo een der klerken borg werd voor een ander persoon of een wisseltje op zijnen naam liet afgeven, hij terstond zijn ontslag kreeg. Het berigt, dat de wissel bij een bankier berustte werd, gelijk wij gezegd hebben, gedurende Wiltons afwezigheid ontvangen, en viel ongelukkig in handen van iemand die een trap lager stond en sedert lang op bevordering gehoopt had: hij stelde het dus een der hoogere ambtenaren ter hand, met wien hij op goeden voet stond. Wilton werd dien ten gevolge ondervraagd; hij ontkende niets — en het hoofd van het departement, een man van onverzettelijke naauwkeurigheid in alles wat zijne zaken betrof, gaf hem zijn ontslag!

Deze vernedering trof hem diep; zijne vrouw en haar vader deelden daarin ten volle; onder andere omstandigheden zouden jeugd, gezondheid en geestkracht zulk een slag in vergelijking ligt gemaakt hebben; thans veroorzaakte die een volkomen ondergang. Het geld, dat hij voorzigtig en eerlijk gespaard had om den wissel in geval van nood te kunnen betalen, was nu al wat hij bezat; maar toen hij daarvan zijn huishuur en de meest dringende uitgaven betaald had, bleef er bijna niets van over. Kwade tijdingen verbreiden zich te snel, dan dat hij had kunnen hopen dat zijn ongeluk lang onbekend kon blijven; en daar hij in den laatsten op een grooten voet geleefd had, kwamen er van alle zijden rekeningen in, die hij zeer goed had kunnen betalen indien zijn inkomen doorgegaan was, maar die nu geheel en al zijne bezitting dreigden te verslinden. Zijn huisraad te verkoopen zou zijn eerste stap geweest zijn; maar daarop had hij reeds geld geleend, ten einde den kolonel de middelen te verschaffen naar Engeland terug te keeren. De kolonel zelf was geheel buiten de onmogelijkheid om hem te helpen, want hij had nu niet de minste hoop dat hij nogmaals uitstel van betaling zou krijgen.

Wat stond hem nu te doen? Het bedrag van zijn kontant geld was te gering om het onder zijne schuld-

ONTVANGEN
BIELEFELDER DAMAST TAFELGOED,
in uitgezochte dessins, bij
(182) VAN RIET & TER GOUW.

SNAREN
voor Guitar, Viool, Violoncel en Alt,
bij
(186) VAN RIET & TER GOUW.

ECHTE SCHILPADSSOEP,
op Donderdag den 9 Februarij, bij
(167) J. F. TENTEE.

Eene Factuur
NIEUWE FRANSCHE SPIEGELS
thans uitgepakt, bij
(183) VAN RIET & TER GOUW.

PATENT-OLIE.
De fabriek van gezuiverde Olie, geoctrooijeerd bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, dd. 20 Julij 1853, zal met den laatsten dezer maand geopend worden; terwijl het bij dat octrooi verkregen uitsluitend regt inmiddels te koop wordt aangeboden.
(162) F. C. RADIJS.
Batavia, 1 *Februarij* 1854.

BOTER, à Contant
bij
(159) VOUTE & JACOBSEN.

La soussignée a reçue de très jolies Fleurs, Camélia's Guirlandes, Bouquets de Roses, Patrons pour Tapisserie, Laine à Broder, Soie pour Crochetter, Cordon de Luxe.
(161) M. JANET.

TE KOOP
16 stuks Gouvernements Obligatiën,
groot ƒ 500, rentende 4½ pCt. Te bevragen bij
(175) J. SPEET, q.q.

TE KOOP OF TE HUUR
Een Huis op Passar Seneen, te bevragen bij
(177) G. INGRAM.

Op zeer voordeelige voorwaarden
wordt te koop aangeboden een Huis, gelegen op Cramat, bewoond door den eigenaar
(157) G. SUERMONDT.

Wordt te Huur Gevraagd
een middelmatig groot Huis in de buurt van Cramat of Salemba. Adres de Heeren
(169) JOHN PRYCE & Co.

Wanted to Rent
a moderate sized House in the neighbourhood of Cramat or Salemba. Address Messrs
(168) JOHN PRYCE & Co.

TWEE KAMERS TE HUUR
op Bazaar Baroe, te bevragen bij
(154) LANGE & Co.

VERMIST.
Een **New Foundlandsche Zwarte Hond**, met witte vlekken aan het onderste gedeelte der pooten, luisterende naar den naam van *Bello*. Die dezelve terug bezorgd bij den Heer *Beynon* op Molenvliet, zal eene billijke belooning genieten. (171)

TE HUUR
Het Huis, laatst bewoond door den Heer *Nederburgh*, Gang Tjenongan.
(165) LAVALETTE.

Wissels op Nederland
bij
(142) DE WEERDT, RUYL & Co.

HESSIAN ADVERTISSEMENT.
Great Hessian State Loan of 6,725,000 Doll.
To be reimbursed with 16,581,510 Dollars, or. 2,400,000 p. Sterling.

This Loan is guaranted by the Government, and contracted by the eminent Banking House of Messrs. *M. A. von Rothschild* and *Sons*, in Frankfort on the Maine.
The following capital prices must be gained, viz:

14 of 40,000 Dollars.	60 of 4,000 Dollars.
22 of 36,000 »	60 of 2,000 »
24 of 32,000 »	120 of 1,500 »
60 of 8,000 »	180 of 1,000 »

etc., etc. The smallest Prize is 55 dollars.
The next drawing will take place 1 Juny 1854. The PRICE OF THE SHARES is as follows:

One share for £ 1 St.	Thirty shares for £ 20 St.
Six » 5 »	Sixty-five » 40 »
Thirteen » 10 »	137 » for » 80 »

The undersigned have great pleasure in announcing that they are now appointed *Sole Agents* for this distribution in the British and Dutch Colonies, in consequence of the former Agents having *illegally* inserted in their shares, and made a *deduction of ten per cent.* on payment of the Prizes, without such being mentioned in their Prospectus, or authorized by the Contractors.
It has been thought necessary to lay these facts before the Public, so that they may *not be deceived by the caution which the dismissed Agents have thought fit to insert in the Newspapers.* The public are therefore informed, that if they wish to purchase Shares enjoying the full advantages, without any deductions, they must be signed by one of *our Firm*, who have been the Agents in England for upwards of twelve years, during which period, they have paid, to successful holders of Shares in Great Britain, prizes to the amount of £ 52,000 St., free of deduction, which have been distributed in Liverpool, Birmingham, Manchester, London, &c.
Shares will be forwarded, on receipt Bank Notes, Bills, or Drafts on Holland à 12 fls. equal £ 1 St.
Each Shareholder will receive, immediately after their Drawing, the List of the successful numbers.
The prizes obtained, will be paid in Batavia through an established Bank, upon delivery of the Prize Share.
Apply without delay, to the appointed Government Agents, Messrs. *J. A. Schwarzschild* and *Sons*, Bankers, Frankfort on the Maine, or their House, Messrs. *A. Schwarzschild & Co.*, 26, Lombard Street, London.
J. A. SCHWARZSCHILD & SONS,
Bankers and sole appointed Government Lottery
(1294) *Agents* Frankfort on Maine.

***Algemeen Handelsblad*,**
Editie voor O. I.
Men wordt beleefd verzocht het Abonnements-bedrag ƒ 36,—, vóór de komst der Mail franco over te maken aan
(185) LANGE & Co.

NIEUWE ROTTERDAMSCHE COURANT
Editie voor Oost-Indië. Nieuw Formaat.
Met referte tot het berigt der uitgevers, voorkomende in het Nummer van 21 December jl., maken de ondergeteekenden het geëerd publiek opmerkzaam op het gemak dat de geabonneerden, met betrekking tot het formaat alsnu zal worden aangeboden.
De redactie stelt zich hoofdzakelijk ten doel, om alle 14 dagen een beredeneerd verslag of overzigt te geven, van alle bewegingen in de buiten- en binnenlandsche politiek en den wereldhandel, alsmede van alles wat op het gebied van wetenschap en kunst meldenswaardig voorkomt.
Niettegenstaande de grootere kosten van uitgave blijft het abonnements-bedrag onveranderd op ƒ 36,—, welke men franco gelieve te zenden aan
(184) LANGE & Co.

Het vertrek van het Stoomschip **Ambon**, naar *Padang* en *Benkoelen* en dat der Stoomboot **Banda**, naar *Samarang* en *Soerabaya* is voor beide bepaald op Donderdag den 9 dezer, des morgens ten 8 ure.
De Agenten,
(181) B. KOPERSMIT & Co.

Vracht en Passage
naar Samarang, met de bark *Ellen*, kapt. *Lebert*.
Te bevragen bij
(172) JOHN PRYCE & Co.

Met het Nederlandsch Clipper-schip *California*, kapitein *F. C. Jaski*, welks vertrek bepaald blijft op den 15 dezer, bestaat nog gelegenheid tot het overvoeren van *vier Passagiers*.
Informatiën te bekomen bij den gezagvoerder in het *Marine Hotel*, en bij
de Agenten,
(156) B. KOPERSMIT & Co.
Batavia, 2 *Februarij* 1854.

Naar Samarang.
Voor passage naar Samarang, om tegen het laatst der volgende week te vertrekken, wordt aangeboden het nieuw gebouwd, voor Passagiers bijzonder goed ingerigt, Ned. barkschip *Madura*, kapt. *T. Drayer*. Adres bij genoemden Gezagvoerder in het Java Hotel en bij de Agenten
(166) TIEDEMAN & VAN DER BURG.
Batavia, 4 *Februarij* 1854.

Passage naar Holland met het Ned. Barkschip *Prinses Sophia*, kapitein *J. H. Pellenwessel*. Dit schip wordt dagelijks alhier van de kust verwacht, zal alsdan zeer spoedig vertrekken.
Adres bij de Agenten
(170) VAN OMMEREN, RUEB & Co.

Maatschappij: ***Tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indië.***
VOLKS-LEESBIBLIOTHEEK.
De commissie voor de Volks-Leesbibliotheek, op te rigten in de omstreken van Bazar Bahroe of Noordwijk, vraagt iemand, die tegen eene kleine schadeloosstelling, zijn huis en als *Bibliothecaris* zijne persoonlijke diensten leenen wil.
Adres schriftelijk, met opgaven van woonplaats en voorwaarden, aan
den Secretaris der Commissie voorn.,
H. R. VAN HEEKEREN.

BATAVIA
Gisteren middag kwam alhier ter reede aan het Nederlandsch-Indisch Stoomschip *Batavia*, gezagvoerder luit. ter zee *J. W. van* [illegible], komende van Singapore en medebrengende de Europesche dagbladen en brieven, waaruit wij ons haasten onzen lezers, lager, het merkwaardigste mede te deelen.
— De *Javasche Courant* van heden 8 Febr. No. 11, vermeldt het volgende:
Men verneemt dat, sedert den 20sten Januarij, in de onder het distrikt Tjilatjap behoorende dessa's, gevallen van tusschenpoozende koortsen voorgekomen zijn, door welke ongeveer 200 personen zijn aangetast geworden. Men heeft hun terstond de noodige geneesmiddelen verstrekt. De oorzaak van de verschijning dezer ziekte is voor alsnog onbekend.
— Tijdingen van Karimon Djawa, van den 25sten Januarij jl., hebben den 31sten daaraanvolgende te Pattie (Japara) het berigt aangebragt, dat in den nacht van den 19den te voren, ten gevolge van hevige stroomen en buijig weder, op de rots- en koraalgronden van het eilandje Tjemara Ketjiel, Noord-westwaarts van Karimon Djawa gelegen, is gestrand het Ned. Indisch barkschip *Tadjil Moelook*, gezagvoerder *Sech Said Bin Achmat Hobies*, groot 207 lasten.
Het bedoelde vaartuig te huis behoorende te Grissee, was den 16 Januarij jl. van Batavia gezeild en bestemd voor Soerabaya.
De equipage, bestaande uit 38 schepelingen, waaronder 2 vrouwen, is gered en verpleegd.
Het schip zal naar alle waarschijnlijkheid geheel verloren zijn.
Door de zorg van den posthouder te Karimon Djawa, heeft men getracht om met de beschikbare middelen, zoo veel mogelijk was van de lading te redden en met kleine vaartuigen naar voornoemd établissement te zenden.

---

eischers te verdeelen, hoe weinig talrijk die ook waren; en daarom besloot hij openhartig te handelen door hen ieder in 't bijzonder aan te spreken en om geduld te vragen. Maar zij geloofden niet aan zijne volstrekte onmogelijkheid om te betalen; zij meenden dat hij het voorbeeld zijns schoonvaders volgde, en dat zij door het aanwenden van geweldige maatregelen zeker alles zouden verkrijgen wat hun toekwam. De strijd, die nu volgde, was uiterst bitter. Wilson's nieuwe vrienden waren te nieuw, dan dat zij zich veel over hem bekommerden; en zijne oude waren ook weinig geneigd iemand te helpen, wiens afstand van handelszaken zij altijd als een blijk van geringschatting van hunnen stand hadden beschouwd. Onder zulke omstandigheden is het niet te verwonderen, dat al zijne pogingen, om in eene betrekking overgeplaatst te worden, geheel en al mislukten.

Door zoo vele teleurstellingen diep getroffen en door bedreigingen gekweld en vervolgd, werd hij op zijne beurt knorrig, ligt geraakt, somber jegens allen behalve jegens eene — die toch na zijnen schoonvader de voornaamste oorzaak van zijn ongeluk was — zijne vrouw. Jegens haar was hij even vriendelijk, liefderijk, oplettend en vertroostend als altijd; geen enkel woord van verwijt kwam over zijne lippen; voor haar was hij het geduld, de hoop zelve; wel had hij zijne vernedering diep gevoeld, maar die bitterheid bewaarde hij alleen in zijn eigen hart. Haar zachte toon, hare menigvuldige tranen, waren bewijzen genoeg dat zij zijne vergevensgezindheid waardeerde.

Maar zijne handelwijze was niet zoo zeer het gevolg van onbepaalde genegenheid, als wel een gevoel van regtvaardigheid, dat hem verbood om de schuld te werpen op een meisje, dat in de school de ijdelheid was opgevoed geworden. Hij had medelijden met haar, terwijl hij al de schuld op zich zelven wierp.

De tijd snelde voorbij, maar verbeterde geenszins zijne uitzigten op eene verandering in zijn lot. Hij verliet zijn eenvoudig huis, en ging op sober gemeubelde kamers wonen. De schuldeischers, die hij tot nog toe niet had kunnen betalen, hadden regtsvorderingen tegen hem ingesteld, waarvan hij zich onmogelijk kon ontslaan. Zijne telkens grooter wordende schulden verzwaarden den druk van zijn gevoelig hart, en zijne gezondheid begon onder zoo vele moeijelijkheden ernstig te kwijnen.

De Hardings hadden minder medelijden met zijnen toestand dan hij verdiende; zij meenden dat hij, door de wereld te bedriegen en den schijn zijner vroegere grootheid te redden, veel had kunnen voorkomen; thans begonnen zij vurig te wenschen, dat Emmeline tot hen terug keerde, tot de zaken van haren man eene betere wending namen, vreezende dat hare gezondheid niet bestand was tegen eene levenswijze, waaraan zij niet gewoon en waarvoor zij niet geschikt was — alsof de plaats eener vrouw niet aan de zijde haars echtgenoots is, zoo lang deze hare hulp en hare liefde noodig heeft.

Emmeline gevoelde dit, en in weerwil van Frederiks verzoek om aan de uitnoodiging harer familie toe te geven, weigerde zij hem te verlaten. Zij beweende reeds bitterlijk hare schuld, maar het ergste moest nog komen.

Wilton's geringe bezitting was langzamerhand geheel verloren gegaan, en het werd eene levensvraag hoe zij de volgende week zich van het noodige zouden voorzien. Deze vraag werd echter nog sneller en smartelijker opgelost dan zij verwacht hadden; want terwijl hij nogmaals met zijne vrouw raadpleegde over de wijze, waarop zij van kolonel Harding's voorstel zouden gebruik maken, traden eensklaps eenige vreemdelingen onaangemeld zijne kamer binnen. Zij noemden zich dienaren der regterlijke magt, en toonden hunnen last om hem gevangen te nemen.

Eene gevangenneming, hoewel het noodwendig gevolg van vroegere daden, treft altijd de belanghebbende getuigen dezer eenvoudige handeling met een schok, die alle vroegere moeijelijkheden, verre overtreft. De scheiding — al duurt zij slechts voor een enkelen dag — is hartverscheurend; en voor een beschaafd gemoed is er in het woord gevangenis iets zoo hards en terugstootends, dat het hart er onder bezwijkt. Voor Emmeline

Tijdens de afzending van een later berigt werd daarin nog met onvermoeiden ijver voortgegaan.

Verbetering.

In het artikel betrekkelijk den Buitenzorgschen Spoorweg in ons vorige nommer, is eene fout; men gelieve de laatste alinea aldus te lezen:

»Naar wij vernemen, zou het gouvernement den aanleg en de exploitatie van dezen spoorweg aan de particuliere industrie willen overlaten, en niet ongenegen zijn van de ter zake handelende stukken inzage te doen verleenen aan belanghebbenden, die dit mogten verlangen.''

Men leest in de *Samarangsche Courant* van Zaturdag 4 Februarij, No. 5:

In ons No. 3 van 21 Januarij, zie *Java-Bode* No. 7, meldden wij dat de regen zich had beginnen in te zetten; dit is echter van zeer korten duur geweest en uitgezonderd een paar weinig beteekenende buijen hebben wij, gedurende de laatste 10 dagen, weder droogte, en de uitzigten voor het rijstgewas zijn, naar wij vernemen, in deze residentie niet verbeterd.

In het *Samarangsch Advertentie-Blad* van Vrijdag 3 Februarij, No. 5, leest men:

In den nacht van Donderdag op Vrijdag om 1 ure ontstond er brand in de Doedok Sendang, toebehoorende tot de dessa Wanadrie, van den heer *White*, waarbij 4 huisjes, 1 karbouwstal, 1 keuken en 1 karbouw verbrand zijn. De spoedig aangebragte hulp verhinderde den verderen voortgang van den brand.

— In *de Oostpost* van Woensdag 1 Februarij, No. 5, leest men het volgende:

In de laatste dagen van Januarij jl. hebben zich alhier eenige Cholera gevallen bij kinderen voorgedaan, welke echter geene kwaadaardige gevolgen na zich gesleept hebben, zoodat de ziekte tot nu toe geene slagtoffers gemaakt heeft.

Zoo men verneemt, moeten de lijders aan de betere hand en eenigen hersteld zijn; de ziekte heeft zich niet verder uitgestrekt.

— In den avond van den 24sten Januarij jl., bij een zwaren regenbui en zeer donkere lucht, hebben drie matrozen van de marine het ongeluk gehad, om nabij de citadel Prins Hendrik alhier in de Kaliemaas te vallen. Twee derzelven hebben door bemiddeling van het kampongsvolk, het geluk gehad om zich het leven te redden. Het lijk van hunnen makker werd des anderen daags nabij de plaats van het voorval opgevischt. Het was de persoon van *L. Rittel*, matroos dienende op Z. M. schoener Ambon, alhier ter reede liggende.

— Het was in het begin van December jl. dat zeker toko-houder alhier zich te Kedirie bevond, zijn boekhouder juist ook afwezig was, en de toko alléén door een zeer jeugdigen zoon van eerstgenoemde werd bewaakt, toen de heer *** zich tot dezen begaf, zeggende: »dat er bij hem een jongen was geweest, vragende naar de toko van zijnen vader, die hij te regt gewezen had. Juist op dit gesprek kwam de bedoelde jongen met een bon aanloopen en aan hem werd daarop een jagtgeweer ter waarde van *f* 350,— afgegeven. De zoon was zeer blijde, dat tijdens het afwezen van zijnen vader en den boekhouder, juist deze koop bij hem geschiedde en gaf daarvan met niet mindere blijdschap aan den boekhouder bij diens wederkomst kennis. Deze, de bon goed bekeken hebbende, bleek het alras dat dezelve valsch was, vermits zij, door eenen gewezen logementhouder alhier, die voor lang de plaats verlaten had, was onderteekend. Men vermoedde terstond, dat de javaansche jongen de misdaad van falsiteit zoude gepleegd hebben. Er werden diensvolgens alle nasporingen tot zijne ontdekking gedaan; doch vruchteloos.

Eindelijk in den morgen van den 30sten Januarij jl. had de heer *** twist met zijnen buurman, schoot uit kwaadaardigheid diens haan op zijn erf dood, en bedreigde hem tevens met hetzelfde lot. Deze laatste gaf hiervan kennis aan de policie, waarop de schout kwam en van den twistzoeker zijn geweer afeischte, hetwelk hij echter weigerde af te geven. De toevallige gedachte aan het voorval met den valschen bon, wekte kwade vermoedens op. Terwijl de heer *** zich bij de overheid bevond, werd er iemand naar zijne woning gezonden met de verzonnen boodschap aan zijne vrouw, »dat haar man het geweer in questie verlangde, en hetzelve werd aan den bode afgegeven. Bij eene beschouwing van hetzelve, bleek het, dat men daaruit eenige merkteekens had trachten uit te schrappen. Hierdoor en door andere bijomstandigheden heeft de policie den opligter met den valschen bon ontdekt; de zaak is vervolgens in handen gesteld van den officier van justitie.

Wij vernemen nog dat men den jongen, die het geweer uit de toko gehaald heeft, op het spoor is, en dat de beschuldigde zoude beweerd hebben dat hij de bedoelde bon op straat gevonden heeft.

Wij hopen later in de gelegenheid te worden gesteld om iets naders van de zaak aan het licht te brengen.

— Men berigt ons van Modjokerto:

In den vroegen morgen van den 22sten Januarij jl. was een Javaansch jongeling, — na zich aan den oever der rivier nabij de dessa Meletirex (distrikt Boender) te hebben gebaad, — bezig om zich wederom aan te kleeden. Na dit verrigt te hebben, ging hij vervolgens aan den oever om zijne voeten te wasschen, toen hij plotseling door eenen kaaiman werd gegrepen en naar de diepte medegesleept. Vele menschen kwamen hierop toesnellen, om hem zoo mogelijk te redden, doch ongelukkig was er in de nabijheid geene enkele praauw, en niemand durfde het natuurlijk wagen, om zwemmende hem hulp te verleenen. Gedurende ruim een half uur, zag men bij tusschenpoozen den kaaiman met den beklagenswaardige op de oppervlakte van het water, al spelende met dezen, dan eens hem uit den bek werpende en dan wederom opnemende, en met zijne tanden hem vreeselijk misvormende. Dit schouwspel en het angst- en hulpgeschrei van den ongelukkige, was waarlijk ijzingwekkend om bij te wonen. Eindelijk kwamen een tiental kleine praauwtjes opdagen, bemand met eenige personen, welke gewapend waren met pieken en tjongkoks, waarmede zij den kaaiman eenige wonden toebragten, welke echter geene gunstige uitkomst opleverden. Een oogenblik daarna gelukte het evenwel eenen madureeschen jager, om het monster met zijn schietgeweer, op het oogenblik zijner wederverschijning door een doodelijken kogel in den keel te treffen, waarna het nog steeds met den ongelukkige in den bek, een sprong naar de hoogte nam, en vervolgens in de diepte weder verdween.

Men zag korten tijd daarna, den kaaiman dood op de rivier drijven, en des avonds omstreeks 7 uren, werd het misvormde lijk van den jongeling, waarvan het hoofd afgeknaauwd was, op circa twee palen afwaarts terug gevonden.

— Er is een gerucht te Modjokerto in omloop, dat zeker welgestelde Chinees aldaar verliefd zoude geraakt zijn op eene zijner dienstmeiden, ten gevolge waarvan zij hare dienst verliet, en door den minnaar buiten 's huis werd onderhouden. De wettige vrouw van bedoelden Chinees zoude van dezen liefdehandel iets bespeurd hebben, en getracht daarop het verblijf van de minnares uit te vorschen, hetwelk haar na 2 à 3 dagen zoekens gelukte, waarop zij aan hare wraak voldoening gaf. De ongelukkige minnares zoude vastgehouden zijn geworden, door twee andere bedienden, waarna de wraakgierige vrouw, haar op eene aller onteerendste en afgrijselijke wijze martelde, en wel door met een fel brandend telhout haar in een der teederste ligchaamsdeelen te folteren, vervolgens te geeselen en andere mishandelingen meer, tot dat de deerniswaardige vrouw geheel buiten kennis geraakte. Men zoude haar in dezen toestand vervoerd hebben naar de dessa Pagerwodjo, (nabij Djombang), zijnde een afstand van ruim twintig palen van Modjokerto.

Men verhaalt verder, dat het voorval op den 22sten of 23sten Januarij jl. zoude plaats gehad hebben, en het reeds ter oore is gekomen van de policie, welke de zaak in handen heeft gesteld van den jaksa. Reeds zouden twee personen als getuigen in deze strafzaak zijn verschenen.

DE OOSTERSCHE KWESTIE.

De Levantsche kwestie heeft sedert ons vorig No. weder eene andere wending gekregen. De vier groote mogendheden namelijk hebben een besluit genomen, om een einde aan het geschil tusschen Turkye en Rusland te maken, en dien ten gevolge door hunne gezanten te Weenen eene eensluidende nota doen opstellen en aan hunne vertegenwoordigers te Constantinopel toegezonden, waarin de gedragslijn wordt aangewezen, die door hen zal moeten worden gevolgd, ten einde de toestemming der Porte te verkrijgen tot de besluiten, onlangs te Weenen vastgesteld. Deze nieuwe nota wijst de grondslagen aan, waarop de preliminairen der vredesonderhandelingen zullen moeten rusten. Na de gebruikelijke inleiding en na den wensch uitgedrukt te hebben, om aan de rampen des oorlogs een einde gemaakt te zien, zeggen de mogendheden, dat de Porte zal verklaren, dat zij, acte nemende van de herhaalde vredelievende betuigingen van den czaar en van zijne verzekeringen, dat hij noch eenige nieuwe concessien verlangt, noch eenige regten, die inbreuk maken op de souvereiniteit van den sultan, ook van haren kant genegen is, om op eervolle voorwaarden een einde aan het geschil te maken; dat de Divan dientengevolge bereid is om in onderhandelingen te treden en over den vorm te beraadslagen, in welken de vrede gesloten en de godsdienstige kwestie zal geregeld worden, onder voorwaarde nogtans dat er geen sprake zal zijn van een enkelen eisch, die door den Divan reeds vroeger verworpen was geworden, en dat er eene schikking getroffen worde ter ontruiming der Vorstendommen.

De onderhandelingen deswege zullen gevoerd worden tusschen een Turkschen en Russischen onderhandelaar, voorzien van eene algeheele volmagt. Om echter de overeenstemming tusschen de beide partijën te vergemakkelijken, zouden hunne gevolmagtigden niet anders onderhandelen dan in tegenwoordigheid der vertegenwoordigers der vier mogendheden,

Verder verklaren de mogendheden, dat haar doel niet geheel zou worden bereikt, indien de opening der preliminairen niet tevens het signaal was tot het staken der vijandelijkheden. Om dat doel te bereiken, gelooven zij, dat de Porte zich niet zal verzetten tegen een wapenstilstand, over welks nadere bijzonderheden eerstdaags zou worden beraadslaagd, indien zij namelijk van de mogendheden tevens de verzekering ontving, dat de termen, in welke zij genoegen nam te onderhandelen, eveneens door Rusland zouden worden aangenomen. In allen gevalle, zou dit slechts eene vraag zijn, die zij tot de mogendheden kon rigten. In het geval echter, dat de voorwaarden, door de Ottomannische Porte gesteld, niet van dien aard waren, dat de czaar voorloopig zijn toestemming tot het voeren van onderhandelingen mogt willen geven, raden de mogendheden den sultan nog aan om een Turksch gevolmagtigde te zenden, en eene onzijdige stad aan te wijzen, waar de gevolmagtigden van Rusland en Turkye, met de vertegenwoordigers dier vier hoven zouden kunnen bijeenkomen.

Ten slotte vestigt de nota de aandacht der Porte op de gevaren van een onzekeren oorlog, en de mogendheden nemen daaruit aanleiding, om wel te willen gelooven, dat de eerste geenszins hare toestemming aan het voorgestelde nieuwe middel van bevrediging zal weigeren.

Wanneer de oorlogvoerende partijën aan deze roepstem gehoor geven, zoo zal daaruit, gelijk men uit het bovenstaande kan zien, geenszins een Europeesch congres ontstaan, iets wat men van den beginne af, van de beslechting van het Oostersche vraagstuk langs diplomatieken weg verwachtte; want het zullen toch alleen de strijdende partijen zijn, tusschen welke direct de onderhandelingen gevoerd zullen worden. De vertegenwoordigers der vier groote mogendheden zullen alleen daarbij tegenwoordig zijn. Intusschen is het zeer waarschijnlijk dat, zoo de zaken zoover mogten komen, hunne tegenwoordigheid de grootste diensten zal kunnen bewijzen.

In de nota zelve is er slechts vlugtig sprake van de ontruiming der Vorstendommen. Het blijkt echter duidelijk, dat de mogendheden vast gelooven, dat de sultan hunne ontruiming niet vooraf tot voorwaarde zal stellen tot het zenden van een gevolmagtigde, om de onderhandelingen aan te knoopen.

Indien men geloof mag slaan aan eene telegrafische depêche uit Weenen, dan schijnt de sultan, na langdurige onderhandelingen, eindelijk geneigd te zijn tot eene schikking.

Intusschen hebben de Turken ter zee en te land eene gevoelige nederlaag geleden. Eene Russische scheepsmagt namelijk, bestaande uit 6 linieschepen, onder kommando van den admiraal *Nakimoff*, heeft den 30sten Nov., in de haven van Sinope eene Turksche divisie vernield, bestaande uit 7 fregaten, 2 korvetten, 1 stoomvaartuig en 3 transportschepen. De Turksche admiraal zelf viel bij deze gelegenheid den Russen in handen. Ook de vestingwerken van Sinope, die aanvankelijk trachtten deze executie — want de Turksche schepen lagen bij de nadering der Russen voor anker — te stuiten, werden door de Russische driedekkers grootendeels vernield.

Deze gebeurtenis heeft te Constantinopel een diepen indruk gemaakt. De Divan heeft terstond eene vergadering gehouden, waarbij al de vreemde gezanten tegenwoordig waren. De Engelsche en Fransche gezanten waren verzocht de vereenigde vloot naar de Zwarte Zee te zenden; in eene latere conferentie van den sultan was echter besloten, de geheele vloot niet terstond derwaarts te zenden, maar slechts eenige stoomfregatten, ten einde meer naauwkeurige berigten in te winnen. Men verwachtte echter, dat de geheele vloot eerstdaags naar de Zwarte Zee zou stevenen. Het Russische eskader bestond uit vier linieschepen van 120 stukken en de overige van 86 stukken.

Voorts heeft de Russische generaal *Andronikoff* eene Turksche afdeeling bij Akalzik geslagen. De Turken verloren bij die gelegenheid, volgens het Russische bulletin, 5000 man aan dooden en gevangenen, 7 vaandels en 12 stukken geschut. Latere berigten verzekeren echter, dat het verlies niet zoo groot was en slechts ongeveer 1000 dooden bedroeg. Men is benieuwd te weten op welken datum deze gebeurtenis heeft plaats gehad, want de telegrafische depêches bewaren daaromtrent het stilzwijgen.

Van meer belang nog dan deze verliezen is het berigt, dat de schach van Perzie aan Turkye den oorlog verklaard heeft, eene Perzische armee zich naar de Turksche grenzen op marsch heeft begeven en dat de Engelsche gezant dientengevolge zijne politieke betrekkingen met den schach afgebroken heeft.

Niet alleen in Turkye maar ook in Europa, vooral in Engeland hebben deze gebeurtenissen sensatie gemaakt. Men is het daar oneens, welke gevolgen zij hebben zullen. Aan de eene zijde hoopt men, dat de Porte door

---

was het een slag, waaronder zij meende te bezwijken.

De familie Harding bevond zich buiten, onder voorwendsel dat hun de raad gegeven was om gedurende eenigen tijd een zeeplantsje te bewonen. De kolonel zelf moest wegens zijne betrekking in de stad blijven, en leefde daar zoo goedkoop mogelijk, en meestal op kosten van anderen. Zoodra hij berigt ontving van de arrestatie zijns schoonzoons, haastte hij zich een bezoek van rouwbeklag bij hem af te leggen, en zich tevens aan te bieden om Emmeline naar hare moeder en zusters te begleiden. Hij betreurde het dat hij geene andere middelen had om Wilton van dienst te zijn, en eindigde met de betuiging dat deze toch eigenlijk alles aan zich zelven te wijten had door zijne kwalijk begrepen eerlijkheid.

Wilton was te ziekelijk en te neerslagtig om over dit punt met hem te redetwisten; hij liet de bewering van den kolonel onbeantwoord, maar gevoelde toch diep de wonde, welke de ondankbaarheid van anderen altijd veroorzaakt.

De scheiding van zijn vrouw en kind was bitter, vooral omdat zijn gezondheidstoestand trouwe en dagelijksche zorg noodig had; en zoo hij ter naauwernood spreken kon, toen hij zijne vrouwe voor de laatste maal aan zijn hart drukte — zoo er heete tranen uit zijn oogen vloeiden, toen hij zijn kind voor de laatste maal in zijne armen knelde — men behoeft hem daarom niet van onmannelijke zwakheid te beschuldigen; mannen en vaders mogen alleen daarover oordeelen.

Zij scheidden van elkander; er verliepen twee dagen en de eerste brief kwam; deze werd beantwoord: een tweede kwam en ontving ook een onmiddelijk antwoord; maar op den derden volgden slechts weinige regelen; het antwoord op den vierden was bijna onleesbaar — de vijfde en zesde brief bleven onbeantwoord.

Was zijne genegenheid verkoeld? Neen, maar zijne hand was niet meer in staat de pen te voeren. Onbekwaam om voor zich gezelschap te vinden in de menigte, die doorgaans eene gevangenis voor slechte betaalders bewoont; door hunne onbeschaamde taal en manieren gedwongen om zijne ongezonde verblijfplaats op te zoeken en daar werkeloos neder te zitten; gekweld door herinneringen, die hem slechts zijne ongelukken voor den geest riepen, begaf zijne gezondheid hem geheel, en weldra kwijnde hij op het ziekbed der gevangenis.

Kort is de strijd, waar onbeklaagde ellende met ziekte worstelt. Eenige weinigen, die hem nu en dan bezochten, leerden zijnen toestand kennen; en bijna bewusteloos werd hij naar de algemeene ziekenkamer vervoerd. Hetzij hij vreesde zijne vrouw door dit berigt nog meer te schokken, hetzij hij hoopte op een spoedig herstel, althans hij verzocht dat men haar niet van het gevaarlijke van zijnen toestand zou onderrigten.

Maar dewijl kolonel Harding, die zich met verlof naar buiten begeven had, nog niet teruggekeerd was, meende de gouverneur der gevangenis dat het zijn pligt was om deze treurige tijding mede te deelen aan mevrouw Wilton, wier adres de man, die de vorige brieven op den post bezorgd had, zich nog herinnerde.

Maar deze brief werd niet aan Emmeline ter hand gesteld, die zich in persoon op reis had begeven om hem op te zoeken. Zij reisde den brief van den gouverneur voorbij. Toen zij Londen bereikt had, verloor zij geen oogenblik om haren vader naar de gevangenis te vergezellen; en zich het vorige bezoek herinnerende, dat zulk een diepen indruk op haar had achtergelaten, ijlde zij naar de armoedige kamer waar zij hem voor 't laatst gezien had. Zij vond dat vertrek nog somberder, want het was ledig. Een haastig onderzoek voerde hare schreden naar de ziekenkamer, zij liep in de haar aangeduide rigting, wanende geen slechter tijding te vernemen dan dat hij ziek was. Maar hoe zij zich ook haastte, 't was alsof hare voeten door een looden gewigt aan den grond gekluisterd werden, en haar hart klopte hoorbaar. Zij bereikte de kamer, trad binnen en bleef bewegenloos staan.

(*Wordt vervolgd.*)

deze nadeelen tot vrede geneigd zal worden en dat Rusland aan den anderen kant door de behaalde zegepralen in eene betere stemming zal geraken; maar aan den anderen kant beseft men levendig, dat het allernoodzakelijkst is aan het verdere bloedvergieten een einde te maken. De *Times* o. a. dringt hier bepaaldelijk op aan en wil dat de vier mogendheden daartoe krachtdadige maatregelen zullen nemen.

Eene andere omstandigheid, voor een paar dagen bekend geworden, zal denkelijk in Engeland mede nog al beweging maken. Een Russisch oorlogschip namelijk heeft een Engelsch koopvaardijschip beschoten en vervolgens gevisiteerd. Het is meer dan waarschijnlijk, dat hier aan een misverstand gedacht moet worden en dat de Russische autoriteiten zich zullen haasten de noodige ophelderingen te geven; maar men weet, hoe gevoelig de Engelschen zijn ten opzigte van alles, wat de vlag betreft en zoo dus het tegenwoordige kabinet niet met veel energie in deze zaak optreedt, zou lord *Aberdeen* wel eens in eene moeijelijke positie kunnen komen.

Men verwacht binnenkort ook uit de Vorstendommen belangrijke berigten te vernemen, bijzonder van Kalafat, waar men een hevigen strijd voorziet, aangezien men zich overtuigd houdt, dat de czaar niet eer over den vrede zal willen onderhandelen, voor dat hij de Turken geheel op den regter Donau-oever heeft teruggedreven. Prins *Gotschakoff* neemt bestendig doortastende maatregelen, om, in weerwil van het ongunstige jaargetijde, den oorlog door te zetten en trekt o. a. eene aanzienlijke krijgsmagt in klein Wallachije bijeen.

Laatste Berigten.

☞ In den avond van den 24sten December, liep te Londen het gerucht, dat de Russische ambassadeur bevelen ontvangen had die stad te verlaten en bereids die last was opgevolgd.

— De *Portofoglio* (een Maltha's nieuwsblad) van 22 Dec. behelst, dat een Russische oorlogsschoener, in den nacht van den 14den bevorens, getracht heeft de vereenigde vloten te verstrooijen. Dit vaartuig was met vernielingswerktuigen beladen, doch door de Turksche artillerie gedwongen te ankeren, werden dezelve over boord geworpen, het schip genomen en de manschappen gevangen gemaakt.

— Men wil dat baron *Rothschild* zich bereid heeft verklaard, de leening tot de gevraagde som met Turkije te sluiten, wanneer dat rijk hem een gedeelte van het grondgebied van Palestina tot pand wil afstaan.

— De Engelsche ministeriële bladen deelen mede, dat aan de Fransche en Engelsche admiraals bevelen gezonden zijn de Zwarte zee binnen te stevenen, om de Russische schepen, die zij kruisende mogten vinden, te gelasten naar Sebastopol te vertrekken en aldaar te verblijven tot de oorlog geëindigd is.

Als dit berigt waar is, zoude het niet minder dan eene oorlogsverklaring zijn, edoch wij betwijfelen het, of keizer *Nicolaas* dulden zal, dat zijne vloot als het ware gevangen blijft, terwijl de Turken in Azie zijne magt verslaan.

De divan heeft eene algemeene ligting bevolen en de staat op zich genomen in het onderhoud te voorzien van de familiën diergenen, welke de wapenen opnemen.

Te Kutayska, nabij Bayasid in Azie, zijn 18000 Russen onder generaal *Nestoroff* door de Turken, die 2000 hunner gevangen namen, verslagen. Te Akiska werd door de bekwame manoeuvres van *Kherim Pacha* het leger van generaal *Wrytinski* verstrooid, het fort Akiska benevens nog eene andere Russische sterkte vielen hierdoor den Turken in handen.

De stoombooten van de vereenigde vloot, welke waren uitgezonden om onderzoek naar den uitslag van het zeegevecht te Sinope te doen, zijn met 400 gewonden terug gekeerd.

De overwinnaars bleven op de reede liggen en zijn eerst den 4 December naar Sebastopol terug gekeerd. Het blijkt dus, dat, bijaldien de vereenigde vloot, op het vernemen dezer nederlaag door de Turken geleden, onmiddelijk de Zwarte Zee was binnen gestevend, zij de Russische scheepsmagt had kunnen onderscheppen en gestrengelijk kastijden.

Men roemt ten zeerste het dappere gedrag der Turken gedurende dit gevecht en laakt strengelijk de wreedheid bij deze gelegenheid door de Russen aan den dag gelegd.

Omar Pacha, die, volgens zeggen, zijn hoofdkwartier van Schumla naar Rustchuk verplaatst heeft, moet het berigt, dat prins *Gortschakoff* zich gereed maakt Kalafat met eene sterke magt aan te vallen, naar Constantinopel hebben afgezonden.

Een aanval ter zee door de Russen nabij Cheftekil beproefd, is geheel mislukt, niettegenstaand hun magt uit 2 linieschepen, 4 fregatten, 8 stoombooten en 6000 man bestond. Twee Turksche booten slaagden er in den Circassiers ammunitie, waarop *Schamyl* wachtende was, toe te voeren; na de ontvangst daarvan heeft *Schamyl* verschillende welgeslaagde ontmoetingen met de Russen gehad, en de depeches van Weenen deelen mede, dat deze bergvolken een inval te Sakum Kaleb hebben gedaan.

— Eene telegr. dépêche uit Triëst, dd. 20 December, meldt het volgende: Generaal *Rebukoff* heeft de Turken den 2den dezer voor Alexandropol geslagen; de Russen hebben den Turken 24 stukken geschut met de bayonnet ontweldigd. De Turken tellen 1500 dooden.

NEDERLAND.

Rotterdam, 21 Dec. De cholera gevallen worden in onze stad en overal elders hoe langer hoe zeldzamer en de ziekte kan geacht worden in ons land bijna te hebben opgehouden. Het is eene merkwaardigheid, dat het albumblaadje van den beminden volksdichter *Tollens*, uitgegeven door den heer *H. Nijgh* alhier, zijnde een versje van 8 regels op een stukje papier, ter grootte van een Nederlandsche palm, de som van *f* 721,07, ten voordeele der ongelukkige cholera lijders in deze stad heeft opgebragt.

— In de duurte der levensmiddelen is geene verandering gekomen. De vorst, welke den 8 dezer vrij streng ingevallen, heeft schier alle levenbenoodigdheden nog in prijs doen stijgen. De thermometer daalde herhaaldelijk tot 13° F.; onze rivieren waren derhalve spoedig met drijfijs overdekt; zelfs zitten de meesten nu reeds vast en hoewel het ijs voor onze stad nog drijvende is en eene enkele stoomboot de reis naar Engeland nog aanvaardt, zoo kan men toch de scheepvaart als geheel gestremd beschouwen. Deze omstandigheid, die zoozeer den aanvoer van levensmiddelen belemmert, doet zich vooral op het platte land duchtig gevoelen, te meer, daar door den voorbeeldeloos lagen stand des waters, tijdens het begon te vriezen, onze rivieren met schepen als overdekt lagen; op sommige plaatsen waren er van 40 tot 60 vaartuigen bij elkander, waarvan de meeste met levensmiddelen waren beladen, die alle aan den grond zaten. Een aantal is ingevroren geraakt en heeft een treurig vooruitzigt. Intusschen is gisteren (20 Dec.) de thermometer tot boven het vriespunt gerezen en bleef het kwik ook heden op de hoogte van het vriespunt verwijlen. De temperatuur is alzoo aanmerkelijk zachter. Men wenscht zeer, dat dit moge aanhouden, daar deze zoo vroeg ingevalle strenge winter algemeen bekommering wekt.

Nog altijd wordt echter de druk der tijdsomstandigden, zooveel mogelijk door verhooging van loon, liefdadigheid, enz. verligt. Eenige bijzonderheden dien aangaande, laten wij hier kort volgen:

De directie van den Rijn spoorweg heeft aan ieder ambtenaar, beneden de *f* 600,— gesalarieerd, eene gratificatie van 10% toegelegd en in eens uitbetaald, na eenigen tijd te voren aan enkele ambtenaren boven de *f* 600,— bezoldigd, eene toelage te hebben gegund en aan de arbeiders het zomerloon te hebben laten behouden.

In de gemeente Termunten zijn onder hoogere goedkeuring de plaatselijke belasting op geslagt en gemaal afgeschaft en de gemeente opcenten op de grond- en personele belasting verhoogd.

De gemeenteraad te Enschedé heeft 2½m beschikbaar gesteld, strekkende om de noodigste levensbehoefte voor de mindere klassen, tot lagere prijzen beschikbaar te kunnen stellen.

Te Roozendaal, hebben de gegoeden zich vereenigd om door werken van operbaar nut, de behoeftigen aan verdiensten te helpen.

Te Utrecht heeft men binnen 4 weken voor de *derde* maal eene gift van *f* 1000,— in het kerkezakje, der Janskerk gevonden.

Eene buitengewone inzameling voor de armen heeft te Dinteloord *f* 1200.— en te Klundert *f* 800,— opgebragt.

Wij mogen hierbij niet onvermeld laten, dat de groote werken, op vele plaatsen ondernomen, een groote mate van welvaart verspreiden. Zoo meldt men ons o. a. uit Arnhem, dat, ofschoon de vroeg ingevallen strenge winter voor meerdere armoede deed vreezen, die vrees grootendeels geweken is, dewijl de nieuwe uit- en aanleg der stad voortdurend aan velen arbeid verschaft. Men is steeds bezig met het afbreken der oude wallen, en den aanleg der nieuwe straten. Ook met den Rijnspoorweg gaan de werkzaamheden, niettegenstaande de ingevallen winter, steeds voort, zijnde de dijk reeds tot over den Velperstraatweg gevorderd en een noodbrug over denzelven even als over den Sonsbeekschen en Hommelschen weg gelegd. Met de brug te Westervoort vordert men evenzeer. Deze veelvuldige werkzaamheden; waardoor bijna alle handen werk en velen brood kunnen vinden, doen daar en elders den winter met minder zorg te gemoet zien.

— Z. M. de koning is den 10 Dec. naar het Loo vertrokken. Men verneemt dat Zr. Ms. verblijf aldaar ongeveer 8 dagen duren zal. Onder de genoodigden op gemeld lustslot noemt men de heeren: prof. *Mulder*, *Simons*, *Greve* en *Hoytema*, allen regenten der school van koning *Willem III*, aan welke school met primo Januarij aanstaande een teekencursus geopend wordt voor alle standen, iets, waaraan vooral behoefte was. Z. M. is den 20 in de residentie teruggekeerd.

— Naar men verneemt vertrokken HH. KK. HH. prins en prinses *Hendrik* den 20 Dec. uit Luxemburg, doch zullen voor dat HD. naar de residentie terugkeeren, een bezoek afleggen aan het hof te Weimar.

— Na o. a. een afscheids-diner bij de koningin-weduwe te hebben bijgewoond, is de benoemde kommandant van het Indisch leger, *F. V. A.* ridder *de Steurs*, uit de residentie naar 's Heerenberg vertrokken, vanwaar hij den 5 Jan., met zijne familie, de reis naar Indie, per overlandmail, zal aanvaarden.

— Met het te Rotterdam te huis behoorende schoenerschip *Gouverneur van der Eb*, gevoerd door kapt. *Blijma* en bestemd naar Elmina, zijn 36 Africaansche militairen, hunnen tijd in Oost-Indië uitgediend hebbende, den 10 dezer naar hun vaderland wedergekeerd, onder geleide van den heer resident ter kuste *P. J. Runckel*.

— Bij het departement van koloniën is van het bestuur der Nederlandsche bezittingen ter kuste van Guinea, mededeeling ontvangen eener missive van den kommandant van het aldaar gestationeerde Fransche eskader blijkens welke de blokkade, gelegd op dat gedeelte der kust, hetwelk gelegen is tusschen den linkeroever der rivoer Grand Lahou en den regteroever van de Assinee, sedert den 23 Oct. jl. weder is opgeheven.

— Naar men verneemt, is er in Schotland een schroefstoomschip aangekocht, bestemd voor de vaart tusschen Harlingen, Nieuwediep en Lowestoff of Yarmouth, en wel bepaaldelijk voor den handel met Norfolk en Suffolk-Shire.

Door deze vaart wordt de handel op dat gedeelte van Engeland voor een ieder opengesteld en wordt hierdoor het algemeen wezenlijke dienst hewezen, daar de handel in kaas en granen op die streken sedert verscheidene jaren in handen van enkele handelshuizen was. Ook dit schip zal behooren tot de onderneming der heeren *Bernelot Moens en Co.*, aldaar.

— Zoo als reeds hiervoor is medegedeeld, is de vorst buitengewoon vroeg en streng ingevallen; reeds in de eerste dagen dezer maand is alle veldarbeid gestaakt moeten worden.

— De levering van duinwater, dat, zoo als men weet, uit de duinen nabij Haarlem door buizen naar Amsterdam wordt gevoerd, heeft thans aangevangen. Er worden reeds tot 18.000 emmers daags aan de daargestelde fontein buiten de Willemspoort aldaar afgeleverd.

— Te Utrecht is dezer dagen op verzoek van den stads-doctor *Oudenhoff*, de luchtpijp-opening verrigt aan het kindje van zekeren *Denter*, wegens dreigenden stikdood door *croep*. De operatie werd gedaan door den heer *Lamie*, bijgestaan door den chirurgijnmajoor *van Hasselt*. Het kindje is redelijk welvarende.

— De *Koninkl. Maatschappij van schoone kunst en letteren* te Gent, heeft, in hare laatst gehoude vergadering, tot corresponderende leden, voor Nede land, benoemd de heeren *H. Tollens. Cz.*, te Rijswij en *C. G. Withuys*, te 's Gravenhage. In dezelf vergadering heeft de bekrooning plaats gehad van ee der twee ingekomen Nederduitsche prijsverhandeling over »de geschiedenis der Vlaamsche en Fransche dich kunst, tot den dood van *Maria van Bourgondie*. D merkwaardige verhandeling is door vijf beoordeelaren met eenparige stemmen, de prijs waardig gekeur Haar schrijver is gebleken te zijn de heer *Consta Serrure*, zoon van den hoogleeraar *Serrure*, te Ge De verhandeling zal, met de verslagen van de beo deelaars, in het vijde deel van de jaarboeken der Maa schappij worden opgenomen.

— Eenige jaren geleden werd te Amsterdam een bu ger zoontje — een knaap van 14—16 jaren oud door een hem ontmoetend persoon, onder vreesaanj ging, en, ten deele, door schoonschijnende woorde naar een afgelegen gedeelte der stad gelokt en da mishandeld, door het toedeelen van eene correcti gelijk men die wel eens gehoord heeft van een ve gramd vader uit den ouden tijd. De dader kon ni worden ontdekt en de zaak werd vergeten. Voor ko ten tijd hernieuwden zich dezelfde tooneelen meerm len en de politie werd den dader meester, die dan o voor de regtbank werd gebragt. Deze moest hem ec ter wegens gebrek aan het noodige bewijs ontslaa Sedert dien tijd heerscht er alhier onder velen d burgers eene opgewondene bezorgdheid. Daardoor ve beeldt menigeen zich bij de minste aanduiding den d der van dat onbegrijpelijk wanbedrijf voor zich te zie Dit heeft dan ook ten gevolge gehad, dat een aant personen uit de mindere standen, zoo geneigd om zo der vorm van proces te handelen, personen heeft verdac en beschuldigd, van wier schuld niets is gebleken. Zoo nog in het laatst der vorige week een officier van h O. I. leger, met name V. D. P., die in burger-kle deren op straat wandelde, misschien ten gevolge v een misverstand of eene noodlottige gelijkenis op d vrijgesproken beschuldigde, onder het naroepen d woorden »kinderdief" en het uiten van bedreiginge door eene groote menigte personen achtervolgd. In ee huis gevlugt, wist hij geen ander middel om der dre gende menigte te ontkomen, dan door zijne uniform doen halen, dien aan te trekken en zich in dat g waad naar zijne woning te begeven. Gisteren avo is op het Spui voor het Maagdenhuis door de menig aangehouden en aan de agenten der policie overgeleve een persoon, beschuldigd van een weesjongen te he ben geslagen, zonder dat het vooralsnog blijkt, of d daad in verband staat met de opgenoemde wanbedri ven, dan wel of dit een van de helaas niet zeldzan regtsoefeningen was, te werk gesteld ten gevolge v beschonkenheid. Zooveel intusschen is zeker, dat gearresteerde persoon niet diegene is, welken de reg bank onlangs om gebrek aan voldoend bewijs heeft on slagen.

ENGELAND.

Het gewigtige nieuws wat er te vermelden valt, niets meer en minder dan het ontslag van lord *Palme ston*, als minister van buitenlandsche zaken, dat he de koningin, op zijn ingediend verzoek heeft verleen Eenige bladen beweren, dat de aftreding van di staatsman geenszins aan de buitenlandsche politiek mo toegeschreven worden, hoewel het algemeen erkend dat lord *Palmerston* nopens het gewigtige vraagstuk d Oostersche kwestie anders dacht dan het meerendeel d leden van het kabinet. Zijne aftreding zou thans een en alleen moeten toegeschreven worden aan zijne we gering, om goedkeuring te schenken aan de hervormin bill, door lord *John Russell* in den boezem van h kabinet voorgesteld en welke de goedkeuring der overi bewindslieden ten deel viel. Men kan niet ontkenne dat deze weigering van lord *Palmerston* hem wel een afbreuk zou doen in de opinie van het volk, wanne hem die gunst, sedert het ontstaan der Oostersche kwe tie, niet in ruime mate verzekerd ware. Hij toch, w men, was de man, die van den aanvang af voor krac tige maatregelen van den kant van Engeland geste was. Het ware nimmer zoo verre met Turkye gekome zeide men algemeen, indien men den raad van d burggraaf gevolgd had. Rusland zou zijne overmoedi eischen ten aanhoore van geheel Europa, geenszins zoo vele onwrikbáre besluiten aan de Porte hebben du ven stellen. Men ziet dus, dat niettegenstaande de o gewondenheid van het Engelsche volk en hunne sy pathie voor de Turken in de Oostersche kwestie, m niet geschroomd heeft een man het kabinet te do verlaten, die daarin plaats heeft gehad als een tege hanger van de partij des vredes. Lord *John Russ* wordt algemeen als zijn vermoedelijken opvolger b schouwd.

— Men zegt, dat de waardigheid van ridder van d Kousenband, die door het overlijden van den hertog v Beaufort is opengevallen, lord *John Russell* werd aa geboden en door dezen met allen eerbied is van de ha gewezen. Met het aannemen er van zoude de verheffi van den edelen lord in den Pairs-stand verbonden zij en lord *John Russell* gevoelt geen lust in het rusti Hoogerhuis te treden, vooral daar zijne oudere amb broeder lord *Palmerston*, nog menig jaar op de bank van het Lagerhuis hoopt door te brengen. De weigeri van lord *John Russell* komt lord *Carlisle*, die zich tha op de terugreis van een togt naar Griekenland en Turk bevindt, zeer te stade.

— De electro-magnetische telegraaf tusschen Londe en de koninklijke residente Osborne op het eiland Wig is voltooid en sedert eenige dagen in werking gesteld

— Men heeft den 8sten dezer een aanvang gemaa met het leggen der grondslagen voor het standbeeld v *Richard Leeuwenhart*. Het zal geplaatst worden op h plein voor Westminster-Hall, den hoofdingang van d parlementsgebouwen.

— De vice-admiraal *Richard Dacres*, die sedert 17 op de vloot gediend heeft, is op zijn landgoed overlede

— De Britsche zeemagt bestaat op dit oogenblik u 217 oorlogschepen in actieve dienst, bemand met 41,0 man.

— De zoon van den keizer van Haïti bevindt zic thans in Engeland en zal aldaar een jaar doorbrenge om zijne opvoeding te voltooijen. De keizer zelf mo van plan zijn in het aanstaande voorjaar Parijs en Lo den te komen bezoeken.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 8 Februarij 1854, No. 11.

— De cholera is te Liverpool, waar men die ziekte reeds geweken waande, op nieuw uitgebarsten. Tot dusverre had zich die ziekte hoofdzakelijk bepaald tot de Duitsche landverhuizers, die haar hier hebben aangebragt, doch in de laatste dagen heeft zij zich alleen onder de inwoners dier stad vertoond.

— De *Times* van 20 Dec. meldt, dat de Parijsche maatschappij voor crediet op vast goed de toezegging heeft gedaan, om £ 2,200,000 te fourneren, als helft der nieuwe Turksche leening, onder voorwaarde, dat de tweede helft door de groote Londensche huizen zal geleverd worden; dat echter de geheele operatie daarna is mislukt, omdat *Namik-pacha* op het laatste moment niet heeft kunnen aantoonen, dat hij door zijne regering genoegzaam tot het sluiten der leening gemagtigd is.

— De kroonprins van Portugal wordt alhier verwacht. Het gerucht is in omloop, dat hij met eene der dochters van den koning van Belgie in het huwelijk zal treden.

FRANKRIJK.

Het bevestigt zich, dat de hertogin van Orleans niet willens is om toe te treden tot de overeenkomst tusschen den hertog van Nemours en de graaf van Chambord onlangs gesloten. Daar de graaf van Parijs met rassche schreden zijne meerderjarigheid nadert, beschouwt zij het als strijdig met hare moederlijke pligten, hem, op welke wijze ook, de handen te binden ten aanzien van zijne toekomstige regten op den Franschen troon. Voor het tegenwoordige zal zij zich bepalen, om voor hem de bevoegdheid open te houden, later tot deze overeenkomst te kunnen toetreden.

— De inwijding van het standbeeld van den maarschalk *Ney* heeft op den 7 December te Parijs plaats gehad, welke plegtigheid gepresideerd werd door prins *Jerôme*. Zoo als aangekondigd was, zijn door den maarschalk *St. Arnaud* en den heer *Dupin* de oude, hierbij redevoeringen uitgesproken. De eerste heeft vooral gewezen op den roem en de krijgskundige bekwaamheden van dit legerhoofd onder het eerste keizerrijk, en betreurde daarbij eenige dwalingen van zijn staatkundig leven. De heer *Dupin* is veel verder gegaan dan de minister van *Napoleon II*. Hij zeide namelijk onder anderen, dat de dood des maarschalks een offer was van het driekleurige vaandel, door eene anti-nationale fractie aan de lelievlag gebragt. Zelfs bezigde hij de uitdrukking, dat het vonnis van den maarschalk onwettig was. Deze woorden deden echter eene protestatie van een enkelen persoon uitgaan, die daarop zich terstond moest verwijderen.

Over het algemeen heeft men in de woorden van den heer *Dupin* de bevestiging [illegible] die ten zijnen aanzien [illegible]

— De *Moniteur* behelst een decreet, dat tot 31 Julij 1854 de vrijstelling van scheepvaartregten verlengt, toegestaan tot 31 Dec. 1853 bij decreet van 5 Sept. bevorens, op den invoer van graan, meel, rijst, aardappelen en groenten.

DUITSCHLAND.

Volgens bijzondere mededeelingen uit Berlijn, is er eene dubbele familie-alliantie op het tapijt tusschen de regerende Engelsche en Pruissische huizen, en wel door eene echtverbindtenis van den Engelschen troonopvolger met de oudste dochter van den prins van Pruissen, alsmede door die van den oudsten zoon diens prinsen, met de oudste dochter van koningin *Victoria*. Naar men weten wil, zou van de zijde van Rusland, deze dubbele alliantie ongaarne gezien en tegengewerkt worden, die echter door de bemoeijingen der prinses van Pruissen toch tot stand zal komen.

— Te Posen is de hoofdkerk eene prooi der vlammen geworden. In deze kerk bevinden zich de graven van de twee eerste christelijke koningen van dat land.

— Ter bevordering van de scheepvaart op de Elbe, is het eindelijk tusschen de gevolmagtigden van Pruissen, Saksen, Hanover, Denemarken en Meckelenburg-Schwerin tot eene overeenkomst gekomen; men twijfelt niet of zij zal door de betrokken regeringen geratificeerd worden.

WEST-INDIE.

De 9de September ll. was voor Curaçao een dag van algemeene blijdschap, door de afkondiging eener publicatie, waarbij de belasting op het mobilair en de huisbedienden en de 40ste penning werden afgeschaft en de 50ste penning van den koopschat der vaste effecten op den 100sten gebragt werd. De ingezetenen hebben den gouverneur bij een algemeen adres, door 260 personen van alle standen en beroepen onderteekend, hunnen dank betuigd voor deze verligting van drukkende lasten.

— Uit particuliere brieven van Paramaribo van den 6den November blijkt, dat het transportschip *de Merwede* aldaar uit O. I. gearriveerd is met 14 Chinezen, om suiker te koken; 4 zijn er op reis gestorven. Dit schip heeft ook suikerplanten uit O. I. aangebragt. — Van de kolonisatie valt weinig te melden; de gouverneur gaat dikwijls op reis, om het terrein en de exploitatie werken in oogenschouw te nemen.

Paramaribo, 18 Aug. Voor eenige dagen is alhier aangekomen de Portugesche schoener *Maravita*, kapt. *A. R. Conde*, met 124 emigranten uit Madera, welke voor de kolonie Demerary bestemd waren, doch om rede de gele koorts er heerschende was, aldaar niet zijn ontscheept. Op een paar familiën na, die naar Demerary wenschen te gaan, aangezien zij daar betrekkingen hebben, zijn de overigen alhier door de heeren: *Bixby, Wright, J. Lyon, T. Green* en *Christee* voor 2 jaren geëngageerd, om op hunne plantage te werken. Het is te hopen, dat deze onderneming moge opgaan, wanneer zij door meerderen zal gevolgd worden; wij vreezen echter dat het niet goed zal gaan hen met onze slaven op plantages gecombineerd te laten arbeiden; doch wij willen hopen dat wij daarin mogen dwalen en het berigt dat wij nader deswege aan u zullen inzenden, de bevestiging moge bevatten dat de uitkomst aan de verwachting beantwoordt.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
Januarij. 30	Engelsch.	Sylph	Thomson	Port-Philip.	28 Dec.	Singapore
Februarij. 1	»	George Avery.	A. Bill.	Hongkong.	13 Jan.	Port-Philip
» 2		Henrich Lorenzen.	M. Jacobson	Batavia	1 Feb.	Kopenhagen

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Februarij. 4	Fransch.	Amable	Bandey.	Bordeaux	20 Nov.	Bosing, Schroder en co.
» 5	Nederl. Indisch	Fathool Moebarak	Kassan.	Muntok	30 Jan.	D. N. Buijs en Co.
» 6	Nederlandsch	Wassenaar	A. Hofste	Port-Philip	31 Dec.	Tiedeman en van der Burg.
» —	»	Gertrude	A. Lourens	Rotterdam	6 Nov.	Reynst en Vinju
» —	»	Adolf van Nassau	D. D. Borches	Sydney.	13 Dec.	
» —	»	Azia	Abrahams	Amsterdam	1 Nov.	Haager en Schuurman.
» —	Z. M.	freg. Prins Frederik	kapt. t/z. v. B. v. Houckgeest	Muntok	1 Februarij	
» —	»	st. Onrust.	luit. t/z. 1 kl. Vreede	Lampongsbaai		
» —	Nederlandsch	Echo	Kuyper	Melbourn	1 Januar.	Tiedeman en van der Burg.
» —	Deensch	Cobri	Kopperhold	Adelaide	9 »	Metzendorf, Wilmans en co.
» —	Engelsch	Charlotte.	Liebschwager	Lutecoreen.	31 »	Hughan.
» 7	Z. M.	st. Batavia	luit. t/z. J. W. Bisselick	Singapore		
» 8	Nederlandsch	Dorothea Henrietta		van de West.		
» —	»	Luctor en Emergo		»		
» —	Nederl. Indisch	El Hydrosie		van de Noord.		

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Februarij. 4	Nederl. Indisch	Lachmadie	Sech Sahat	Samarang via Banjermassing.
» 5	Zweedsch	Stockholm.	Visser	Zweden via Samarang.
» 6	Nederlandsch	Besoekie	A. Schaap	Rotterdam
» 7	Nederl. Indisch	Naga Laut	J. Winter	Samarang
» —	» »	Balheer	Mohamad Arip	Samarang en Banjermassing
» —	Amerikaansch	Hercilia	Stallet.	Boston.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Anna Lina *	Siedenburg	Amsterdam	Paine, Stricker en co.
»	Holland *	Meindrecht.	Nederland via Samarang	»
»	Margaretha Johanna	M. Sehow	Samarang en Soerabaya	»
»	Robertus Hendrikus *	R. H. Mulder.	Rotterdam	G. Suermondt & co.
»	Serrus.	K. Mulder.	Amsterdam	»
»	Pollux	Kooy	Rotterdam via Samarang	Tiedeman en van der Burg.
»	Wassenaar	A. Hofste	Amsterdam	»
»	Echo	D. Kuiper.	Samarang	»
»	Madura.	J. Drayer.	Amsterdam via Soerabaya	»
»	Amicitia *	C. Hellingman	» via Cheribon	Haager en Schuurman.
»	Azia *	C. Abrahams Jr.	» » »	»
»	Admiraal Piet Hein *	Hasewinkel	»	»
»	California *	Jaski	»	B. Kopersmit & co.
»	Prins Maurits *	J. Bart	»	»
»	Jan van Brakel	Esink	Nederland.	John Pryce en co.
»	Ellen	J. C. Lebert	Samarang	»
»	Gertrude	J. Lourens		Reynst en Vinju
Nederl. Indisch	Cecilia	Young	Golf van Persie	Coulster
» »	Mackmodie	Sech SoE		»
» »	Fathool Hair	Said Olregie		»
» »	Fatahool Mobark	Kassan.	Soerabaya.	D. N. Buys en co.
» »	Kasbal Hair.	Sech Bahriso	Soerabaya.	
Engelsch	David Clarke	Deighton	Soerabaya	Maclaine, Watson en co.
»	David	Boyd	Onbekend	»
»	Sisters	Duncan	Singapore	McEwen en co.
»	Charlotte	Liebschwager	China	Hughan.
Amerikaansch	Cyane	Burmeester.	California	Maclaine, Watson en co.
»	Lowell.	Geo. Macom	Boston	»
Fransch.	Sydonie	M. Pion	Nantes	G. Suermondt en co.
»	Amable	E. Bandry		Busing, Schöder en co.
Hamburgsch	Carl von Graefe	Von Graefe	Singapore	Pitcairn, Syme en co.
»	Rio di Janeiro	C. A. Huescke	Nederland	Metzendorf, Wilmans en co.
Deensch	Colibri	Kopperhold		»

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een.*

Aangekomen Schepen te *Samarang*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan. 26	Fr.	Sidonie.	U. Pion	Batavia.
» —	N. I.	st. Java	G. Batten	»
» 30	»	st. Banda	Schmidt	Soerabaya.
» 31	»	Almansoor.	Sarief Ibrahim.	Batavia.
Feb. 1	Ned.	Johanna Hendrika	[illegible]	

Vertrokken Schepen van *Samarang*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan. 27	N. I.	Ellen	J. C. Lebert	Batavia.
» —	»	Fathool Hair	Goeslie Taheer	Banjermass.
» 30	Ned.	Witte Corn. Zoon de Witt	T. van Heesen	Nederland.
» —	»	Gelderland	A. v. Oosterzee	Bat. & Ned.
» 31	»	Quatre Bras	E. B. Bondix	»
» —	N. I.	st. Java	G. Batten	Batavia.
» —	»	st. Banda	H. Schmidt	»
» —	Fr.	Sidonie	U. Pion	Soerabaya.

In lading liggende Schepen te *Samarang*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch	Fathool Karim	Sarief Bahasoan		
» »	Fidha Rachman	Sech Bilfagie		
» »	Almansoor.	Sarief Ibrahim.		
Nederlandsch	Koning Willem II	Blaakhert	Nederland	MacNeill en co.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan. 27	N. I.	Amana Tulbana	Sech Adjubedie.	Cheribon.
» —	Ned.	Wilhelmina	v. d. Zweep.	Batavia.
» 28	Eng.	Amaranth	J. Young	»

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan. 28	Portug.		F. Rebeno	Mak. v. Koet
» 29	Ned.	Reijerwaard	P. Wierikx	Rotterdam.
» —	»	st. Banda	Schmidt.	Bat. v. Sam.
» 30	N. I.	Ardjeeno	Lere Passen	Balie (Bed.)

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Mathilda Cornelia	L. E. Lundegren	Nederland	Fraser Eaton en co.
»	Anna Maria Henriette	F. Zeijlstra	»	»
»	Catharina Maria	G. L. Gartmans	»	»
»	Christina Agatha	O. Lap	»	»
»	de stad Nijmegen	P. W. Mellink	»	Tiedeman en van der Burg.
»	Mathilda	A. Jeke	»	»
Nederl. Indisch	Atiat Ulmaulah	Sech Baoeseer	Molukkos via Sumanap	Gezagvoerder.

Aangekomen Schepen te *Panaroekan*.

Datum.	Vlag.	Nanem der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Jan. 22	Ned.	Elizabeth Johanna	J. A. Ballot	Soerabaya.

Vertrokken Schepen van *Panaroekan*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan. 20	Ned.	Jan van Brakel	A. J. Dalclisur.	Schiedam.
» 26	»	Hendrina	A. van Marion.	Amsterdam.
» 27	»	Elizabeth Johanna.	J. A. Ballot	Middelburg.

Vertrokken Schepen van *Probolingo*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan. 29	Ned.	Koning Willem II	G. van Eijk	Nederland.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met Z. M. schip *Prins Frederik der Nederlanden:* de heer *A. Polnaya.*

Met het Ned. schip *Azia:* de heeren *W. Cattens, echtgenoot en kind.* — *Kroon.* — *H. W. Brouwer.* — *Wittenrood.* — Mevr. de wed. *van der Eb en kind.* — Mejufvr. *van Battam.* — *Hamel en 3 Jav. bedienden.*

Met het Ned. schip *Gertrude:* de heeren Mr. *van der Laar en familie.* — *Beth en familie.* — *van Pers en familie.* — *van Slingerland.* — *van Schelle.* — *Schneiter.* — *Blom.* — Jhr. *de Kock.* — Jhr. *Rendorp.* — Jhr. *Reynst.* — *Hory.* — *Rademaker en familie.* — *Resner en familie.* — *ten Siethoff.* — *Pecqueur.* — *Musquetier.* — *Modderman.* — *Adema.* — *van der Ven.* — Mevr. de wed. *Reute en dochter.* — Mejufvr. *ten Siethoff.* — *van Loon.* — *du Jardin.* — *Martens.* — *Beerensteijn.* en 6 *Jav. bediendens.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Bezoekie:* de heeren *G. W. Steigerman.* — *J. Noothout.* — *A. Aalburg.* — *H. Vaupel en familie met 1 bediende.* — Mevr. de wed. *A. C. Vincent en 1 kind, met 1 bediende.* — *Nijs.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den 4 tot en met den 8 Februarij* 1854.

AANVOER.

Van Bantam per praauw *Sampang* gez. Bak.
6000 ps. arensuiker. 5000 do. eende eijeren. 5 pic. uijen. 30 rollen bant matten. 1/2 vadem brandhout. *f* 416$^{80}/_{120}$ kopergeld. *Tjia Tjokseng.*

Van Bantam per praauw *Sampang* gez. Saleh.
3000 ps. olie koeken. 26 pic. katjang olie. 10 do. kapok. 12 roll. zwt. touw. 1 vt. krandhout. ......

Van Bantam per praauw *Sampang* gez. Saijied.
7000 ps. arensuiker. 5000 do. eende eijeren. 4000 do. aardewerk. 100.000 do. kanarienoten. 3 pic. do. olie. 1 do. gedr. garnalen. 8 roll. bant matten. *Tan Kie.*

Van Indramaijoe per praauw *Sampang* gez. Goler.
252 pic. rijst. *Tjo Eng.*

Van de Lampongs per praauw *Kollek* gez. Raman.
30 pic. gomelastiek. 12 do. witte dammer. 25 zwt. peper. *Gezagv.*

Van het eiland Telandjang per praauw *Pantjillang* gez. Hatie.
70 tonn. klapp. olie. 30 pik. telandj. garen. 5000 ps. klappers. 37 do. marbo houten. 5 pic. malindjo vrucht. *Gezagvoerder.*

Van Bordeaux per Fr. schip *Amable* gez. E. Bandrij agt. Busing Schröder en co.
32 kn. absijnth. *Agenten.*
152 kn. roodewijn. 377 do. brandewijn. 414 do. roodewijn. 10 do. absijnth. 15 do. slaolie. 200 do. vrucht. 8 vt. azijn. 4 kn. confituren. 30 do. siropen. 2 do. couservis. 1 do. saucijsen. 15 bn. kurken. 40 pull. amandelen, 10 kn. koopmanschapp. 11 do. parfumerien. 32 do. papier. 10 do. provisien. *G. Suermondt en co.*
15 kn. wijn. 125 do. brandewijn. 4 do. papier. *de Weerdt Rugl en co.*
16 kn. wijn. *Haager en Schuurman.*
1 vt. wijn. 1 kt. slaolie. *Diard.*
100 kn. wijn. 150 do. brandewijn. *Pitcairn Sijme en co.*
2 kn. saucijsen. 24 do. vrucht. *Herment.*
1 kt. capsuls. 7 do. couservis. 120 do. brandewijn. 10 do. parfumerien, 10 do. likeuren. 6 vt. azijn. 2 do. kazen, 100 md. champagne. 3 bn. kurken. 420 kn. wijn. 90 do. vrucht. *Order.*
2 kn. parfumerien. 5 do. vrucht. op brandewijn. 2 do. siropen. 22 do. vruchten. 10 do. provisien. *Gezagv.*

UITVOER.

Naar Samarang en Banjermassing per ned. ind. bark *Lachmadie* gez. Sech sahat bin aboot bin Sabak.

Lading voor Samarang.

1 kt. boeken. 2 kn. schrijfbehoeften. 1 rol kaarten. *v. H. Noman en Kolff.*
200 keld. genever. uit het entrep. *Tiedeman en v. d. Burg.*
2 kn. zijde goederen. 2 bn. woll. do. 1 do. laken. 4 kn. kramerijen 1 do. modewaren. 1 do. muzijk instrumenten. *Bahre en Kinder.*
12 kn. calicots. 2 do. kat. goederen. *B. van Leeuwen en co.*
37 kn. manufact. *Martin Dijce en co.*
1 brandspuit. 1 ijzeren helboom. 3 vs. glazuuraarde 100 keld. genev. 12 kn. wijn. *van Ommeren Rueb en co.*
90 md. aardewerk. *W. Anderson Tolson en co.*
33 kn. manufacturen. 220 zakk. tarwe. 38 vs. jagtkruid. *Adam en co.*
2 kn. chin. rauwe zijde. 1 pic. was. *Sech awab Joas.*
10 kn. lijnwaden. *Morgan Melbourn en co.*
1 kt. chin. zijde goederen. 4 kn. goudgeeldsets. 12 zakk. chin. zoethout. *Tan Tjanseng.*
1 kt. regaal uit het regaal pakhuis. *Tiedeman en v. d. Burg.*
2622 pic. staafijzer, *G. Suermondt en co.*
eenige marine goederen. *Gouvernement.*
1 pakjes medicijnen. *van Ommeren Rueb en co.*

Lading voor Banjermassing.

8 pic. jav. koperwerk. *Said acht. bin moht. bin Hassan.*
1 jagtgeweer. *John Pryce en co.*

Naar Tjiringen per prauw *Sampang* gez. Koeij.

1 kt. roodewijn. 1 do. rhijnwijn. 1 do. azijn. 1 do. div. provisien. 4 vs. boter. 2 md. aardapp. 1 doz. sla-olie. 1 pak wasch zeep. *Vaupel en co.*
1 krandj. aardapp. 1 zadel. 1 led. kist. *f* 1300 kopergeld. *Oeij Koanko.*

Naar Bawean per prauw *Tjemplong* gez. Assan.

40 ps. batav. zwt. katoen. 4 do. do. bat. sarongs. 4 do. idem. doeken. 1 do. do. bruiddoos. 7 ps. eur. chitsen. 1 do. do. rood katoen 4 do. do. longclots. 1 do. do. blaauwe katoen. 2 do. do. ong. do. 6 pakjes rood kat. garen. *f* 1275 kopergeld. *Assan.*

Naar de Lampong per prauw *Schuit* gez. Moesalim.

20 pic. batav. rijst. 15 do. gambier. 3 ks. eur. zeep. 2 pakj. chin. vermiljoen. 1 do. do. zijde garen. 25 do. speelkaarten. 2 do. macao. papier. 200 ps. chin. bamb. kammen. 10 pakj. eur. katoen naaigaren. 2 do. holl. papier. 50 do. chin. vuurwerk *f* 15 kopergeld. 200 ps. zilv. sp. matten. *f* 200 zilv. specie. *Ho Ahok.*

Naar Bantam per prauw *Sampang* gez. Ratim.

60,000 ps. gezt. kemboong. 14 pic. gambier. *Tan Kie.*

Naar Bantam per prauw *Sampang* gez. Mastarie.

1 baal rood garen. *Soebidien.*
40 pic. jav. tabak. 7 bn. eur. roode en witte kat. garen. 1 pic. benzoin. 300 ps. chin. kommen. 8 doz. eur. borden. 1 doz. glas en gorgeletten. 16 pic. gambier. *Oeij In.*

Naar Rotterdam per ned. schip *Bezoekie* gez. A. Schaap agt. Reijnst en Vinju.

120 pic. rotting. 400 do. tin. 4800 do. koffij. 7501$^{27}/_{100}$ do. suiker. *N. H. M.*

Naar Zweden via Samarang per Zw. schip *Stockholm* gez. G. W. Keijser agt. Busing Schröder en co.

57 legg. arak. 170 pic. koffi. 20 tobb. soija. 10 pic. rotting. 2½ do, notenmuscaat. 1½ do. foelie. 416 do. suiker. 40 kn. cassia. *Agenten.*

Naar Pamanoekan per prauw *Sampang* gez. Sekar.

8 corg. bat. zwt. katoen. 2½ pic. lampolie. 2 kn. thee. 1 catt. chin. thee. 2 doz. brandewijn. 1 do. doe. eur. wolle dekens. 3 ps. do. gem broeken. 2 do. do. rood lak n. 2 do. do. zwt. do. 1000 do. toeb. sigaren. 4 do. eur. chitsen. 2 doz. do. doeken. 4 ps. do. wit katoen. 1/2 corg. batav. bat. sarongs. 1 do. zijde. plangie. 1 ps. eng. zadel. *Gouw Tjan.*

Naar Bantam per prauw *Sampang* gez. Marsad.

36 dos. eur. borden. *Lie Tjengoan.*
1 bendie. *Kiasoeij.*

Naar Padang via Bencoelen per ned. ind. stoomb. *Ambon* gez.

1 baal woll. goederen. 20 kn. genever. [illegible]
f 17000 zilv. specie. 1 kt. inhoudende. . . . . 36 ps. chin. blanco boeken. 12 do. do. graslinnen. 5 do. do. zijde goederen, 23 pakj. do. do. garen. 10 do. medicijnen. 5 pr. do. papieren lantaarns. 1 1 fl. do. pokho olie. 10 ps. eur. longcloths. *Lim Hoa.*
500 ps. schertings. *Burt Mijrtle en co.*
15 bn. witte shertings. 1 do. gedr. kotoen. *Morgan Melbourn en co.*
2 stell. chin. valisen. 20 vn. bier. *Tiedeman en v. d. Burg.*
5 kn. militaire goederen. 5 do. oorlogs. do. (2 kn. inh. scharnieren looileder. zeildoek. kopere slooten en grendels. 2. pakk. inh. . . . . 1 geijkte unstermet gewigten. 4 ps. ankers kettingen. 3 ankers met ijzer stokk. 2 kn. gen. goederen. 2 pakk. en 5 vn. div. do. do. 62 ps. planken. *lad. voor Bencoelen.*) 3 ps. eur. verguld sierie dooss. 6 krandj. suiker. 150 vs. boter. 1 staaf ijzer. 10 kn. inh,. brandspuitslangen terpentijn-olie, vernis do. gemalen wit krijt, ong. lijnolie. steek beitels. ned. vlaggen. hengsels. windhaken. adegaars en muurankers. 34 vn. inh. spaansch groen. gemalen wit krijt. geel. oker. aangem. witteverf. do. groeneverf. 2 ps. zoutmaten met strijkers. 1 pak. inh. witte lijnen. 49 stav. ijzer. 73 holl. gekt. en ong. lijnolie. 100 stav. ijzer. 3 boss. 2 stav. ijzer. 85 vn. 23 kn. en 6 pn. div. gen. goederen. 1 kt. zeilen. *Gouvernement.*
1 kt. tanab. bat. soga. doeken. 17 corg. madr. zijde tjindees. 16 ps. eur, kat. tjelees. 5 corg. do. do. sarongs. 8 bott. kaijoe poetie olie. 15 corg. bengs. kat. chitsen. *Said hoesin bin Sahap.*
1 stel java wagentuigen. *Coudraij.*
21/m man. sigaren. 15 ks. champagne. *Kreglinger Dummler en co.*
3 kn. inl. bruidmeubelen. *Gouw Kianhion.*
1 kt. lampen. *gebr. Roselje en co.*
1 kt. inh. . . . 28 corg. eur. kat. tjindees. 23 ps. do. mouselinen. 500 do. led. stop fl. 10 fl. reuk olie. *Sech Oembarak bin Asoet*
1 kt. everlastings. *Pandel en Stiehaus.*
20000 ps. man. sigaren. 3 kn. eur. longclots. 1 kt. do. chitsen. 1 pak chin. offerpapier. 1$^{78}/_{100}$ pic. gedr. tjoemi tjoemi. 1$^{60}/_{100}$ do, chin. visch. *Lim Tosong.*
1 kt. papier 1 rol teeken papier. 1 pak do. 1 roll. do. *van Haren Noman en Kolff.*
f 5000 zilv. specie. *Tjie Soekie.*
4 kn. manufact. uit het entrep. *de Weerdt Ruyl en co.*
1 kt. inh. . . . . 12 ps. eur. kat. tjilees. 14 corg. do. do. sarongs. 9 ps. do. do. rood garen. 103 ps. do. do. chitsen. 5$^{17}/_{20}$ corg. doerias. 30 ps. eur, longclots. 60 do. do. manufact. 29 ell. laken. 15 ps. eur. everlast. *Said hoessin bin abd. Racht. Alkaf.*
2 krand. bendie tuigen. 2 kn. rhijnwijn. 4 do. roode wijn. uit het entrep. *B. Kopersmit en co.*
5 kn. inh. . . . . . 150 ps. eur. chitsen. 98 do. do. kat. tjelees. 70 corg. do. sarongs. 53 do. tanab. bat. do. 4 ps. eur. doerias. 2 bn. do. kat. slendangs. *Said moht. Satrie.*
10 kn. roodewijn. 1 do. soija. 1 do. speelgoed. 1 do. jap. paijongs. 6 ps. do. doosjes. 14 doz. kat. handschoenen. 2 do. do. kousen. 1 do. do. mutzen. 1 kt. do. jap. mandjes. 1 do. do. dooss. 2 ks. gember. 4 vn. bier. 6 md. suiker. 2 krandj. champagne. 1 kistje speelgoed. 1 vt. harpuis. *John Pryce en co.*
1½ legg. arak. 2 vn. roodewijn. *Io Kimgoan.*
1 kt. eur. glaswerk. 1 do. residents paijong. 5/m. java sigaren, 15 kn. wijn. 10 do. salade olie. 2 do. siropen. 2 do. provis. 6 do. abeijath. 19 kn. roodewijn. 16 do. rhijnwijn. 1 do. rozijnen. 1 koffer. 1 kt. bitter, 2 do. parfumerien. 1 do. haring. 5 vs. spijkers. 2 keld. lijnolie. 1 kt. verf. 5 do. vensterglas. 2/4 pijp. cognac. 1 kt. provis. 20 vs. boter. 2 ks. gember. 1 vt. glaswerk. *van den Broek en co.*
2 bn. ong. katoen. *McEwen en co.*
7 kn. wit. katoen. 2 do. gekl. do. 6 do, gedr. do. tjindees. 2 do. do. doeken. 1 do. do. sarongs. 4 do. do. slendangs. 3 do. do. katoen. 2 do. do. gekl. id. *Adam en co.*
2 ks. rhijnwijn. uit entrep. 5 kn. rood katoen. 5 do. blaauw do. 7 bn. ong. do. *Haeger en Schuurman.*
1 pic. goenie garen. *f* 20.000 zilv. specie. 40 kn. madapoll. 45 do. ruwe katoen. 5 do. roode chitsen. 6 do. eff. blaauw do. 4 bn. gew. sarongs. 5000 ps. goenie zakk. 2 kn. kantoorbehoeften. 1 kt. 1 pakje monsters lijnwaden. *N. H. M.*

Lading voor Bencoelen.

1 kt. rood katoenen lappen. *Anderson Tolson en co.*
1 kt. 15 corg. batav. gedr. kl. sarongs. 33 ps. eur. chitsen. 13 doz. do. kat. doeken. *Said hassan bin acht. Alhadat.*
1 kt. 6 ps. eur. witte katoen. 1$^{7}/_{20}$ corg. batav. bat. do. 40 catties visch ketting. 2 blik eur. verf. 5 ps. batav. blikk. tromm. 10 do. batlooden ketels. 115 stell. batav. stale pannen. 3 ps. eur. ijzeren ankers. 5 pic. oudijzer. 3 vs. eur. tarwe meel. 220 ps. beng. oude goenie zakken. 4 pakk. sum. kat. tjoekin. 3 do. java do. sarongs, 25 bott. kaijoe poetie olie. *Abd. Kaoem.*
40 fl. arab-reuk olie. *f* 3808 zilv. specie. *Sech salim bin Samlan.*
f 3500 zilv. specie. *Abd. Kaoem.*
1 kt. eur. doeken. 1 do. 43 corh. bat. do. 1½ do. do. slendangs. 2 kn. 1 tromm. 10 doz. eur. doeken. 26 ps. do. katoenen. 7½ corg. batav. slendangs. 10 doz. vingerglazen. 1 corg. bat. doeken. 8 ℔ valsch gouddraad. 1 kn. 61 ps. eur. katoenen. 4 tromm. 19 doz. eur. doeken. 10 ps. batav. slendangs. 10 ℔ eur. valsch gouddraad 84 ell. passement. 4 ps. batav. doeken. 2 kn. eur. katoen. 1 do. do. lood. 1 do. do. glasen. 3 ps. do. vergulde sierie dooss. *Bond.*
4 kn. 95 ps. eur. katoenen. 6 ℔ do. valsch gouddraad. 2 dooss. do. coralen. 10 pakj. franjes. 15 pr. batav. schoenen. 8/m. java sigar. 20 doz. eur. doeken. 2 blikk. batav. beschuit. 15 doz. eur. zeep. 4 do. rhijnwijn. 6 do. teneriffe do. 60 blikk. provis. 1 doz. koekj. 1 vt. eur. meel. 1 do. do. beschuit. 8 pedatie assen. 1 zak tarwe. 1 kt. thee. 2 kn. eur. katoen. *Ardaseer.*
f 15000 zilv. specie.. *Hunter Houghton en co.*

Lading voor Padang.

5 kn. eur. kat sarongs. *f* 10.600 zilv. specie. *Said sech aloei Aijdroes*
1 bendie. 2 wip stoelen. *A. van Ommeren en co.*
f 6100 zilv. specie. *Sech Nassar Temtemie.*
1 kt. boeken. *Lange en co.*
2 kn. kat. garens. 1 do. spiegeltje. 1 do. eur. kramerijen. 2$^{10}/_{100}$ do chin. geel oker. 2 kn. eur. waterglasen. 1 kt. 20 paks do. potlooden. 20 doz. tabak dooss. 200.000 ps. naalden. 22 catt. coralen 1 doz. eur. spiegels. 20 catt. chin. borow. 1 do. 50 do. chin. gedr. visch. 43 pakj. do. offerpapier. 7000 ps. lampitten. 80 catt. thee medicijn. *Tjie Oekie.*
12000 ps. java sigaren. 1 kt, fijne eur. zeep. *Ardaseer.*
f 10263 zilv. specie. *Said moht. Satrie.*
1000 zilv. sp. matten. *f* 2000 do. specie. *Said hoesin bin abd. racht. Alkaf.*
5 bn. madapoll. *Anderson Tolson en co.*
1 kt. nag bat. tjindees. 2 do. idem. slendangs. 1 do. idem doeken. 1 do. idem. sarongs. 1 do. idem. kous. *Busing Schröder en co.*
2 kn. eur. chitsen. 1 do. 60 ps. tjaees. 3 ps. zijde do. 14 do. do. shawls. 2 do. chitsen. 3 kn. glaswerk. *Said moht. Aijdroes.*
f 9400 zilv. specie. *Said aloei Satrie.*
f 3500 » » *MacLaine Watson en co.*

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den 26 Jan. tot en met den 2 Februarij* 1854.

AANVOER.

Van Batavia per ned. ind. stoomb. *Java.* kapt. G. Batten.

3 kn. lijnwaden. 2 do, nagem. bat. slendangs. 1 do. do. tjindees, 1 do. do. doeken. *van den Broek en Veeckens.*
5 bn. lijnwaden. voor het entrepot *MacNeill en co.*
6 kn. lijnw. 110 zakk, tarwe. 2 kn. katoenen modewaren. 2 bn. wollen goederen. 3 kn. zijden modewaren, 4 do. slendangs. 27 do. calicots. 1 do. madapollams. 1 do. hoeden. 21 do. bladkoper. 5 do. en 5 bn. manufacturen. 100 ks. blik. 1 do. japan paijongs. 3 kn. en 2 bn. zijden en wolle goederen. 1 bl. laken. 4 kn. muzijk instrumenten. 10.000 zilveren sp. matten. 2 ks. tjiantjauw. 10 st. roode presenteerblaadjes. 2 blaadjes met presenteertromm. 24 bedak bakj. 3 doz. kopj. en schot. 10 gestapelde porcel. en 1 pak matten. *Order.*
40 pic. oudkoper, 5 pak offerpapier. 1 kt. gedr. djamoor. 1 do. hoornkamm. en 30 roll. chin. zijden goederen. *Tjia Tjokbre*
2 kn. chin. zijden waren. *Lim Hoa.*
1 krdj. chin. medicijnen. *Tjeng Peei*
12 kn. wollen en katoenen goederen. voor het entrep. *Bahre en Kinder.*
[illegible] voor het entrep. *de Weerdt Ruyl en co.*

Van Soerabaya per ned. ind. stoomb. *Banda.* kapt. Schmidt.

2000 st. koehuiden en 1 kist lasting *Order.*
13 pic. was. *Tjoe Pingijie.*
f 700 aan gouden tientjes. *Barakoan.*
6 pic. was. *Kwee Ingkie.*
2 kn. lijnwaden. *Jubedie.*
3 kn. 360 doz. doeken. voor het entrepot *MacNeill en co.*

Van Batavia per ned. ind. bark *Almansoor.* kapt. Said Ibrahim bin Abdulla bin Jahia.

3 kn. oorlogsgoederen. *Gouvernement.*
3 kn. eau de cologne, 1 trompet en 30 kn. champagne *v. d. Broek en Veeckens.*
10 kn. cambricks. 14 do. en 35 bn. katoenen goederen en 5 kn. gedr. katoen. *MacNeill en co.*
100 kn. glaswerk. voor het entrepot. 1 kist neteldoek. 10 kn. ruwe calicots. 1 do. cotonetten. 3 do. katoenen en 25 mand. bier *J. Knagge en co.*
1 kist diverse ijzeren en koperen gereedsch. 1 do. do. 1 do. staafijzer. 1 blaasbalg. 3 st. machine gegoten ijzer. 1 ijzeren ledikant. 2 do. platen. 1 houten rad. 1 kist bladkoper en 2 houten rollen. *Jaudas.*
50 manden bier 21/1 en 13/2 vn. meel. 2 kn. parapluien. 2 kn. cotonetten. 40 pak offerpapier. 20 do. chin. paijongs. 2 kn. gedr. visch en djamoor en 20 pakjes schrijfpapier. *Order.*
5 pakk. bezems. 2 vn. provisien. 1 mand rolpens. 5 kn. tjientjauw. *Wermuth en co.*
1 kist confituren. *Borneman.*
1 kist chin. roodpapier. 2 kn. blauwsels. 2 do. gedr. visch en 1 do. djamoor. 1 do. champignons. 1 do. chin. speelgoed. 1 pak kwikzilver. 13 kn. vuurwerk. 1 kist thee. 2 kn. chin. zijden garen. 4 do diverse chin. zijde. 11 do. wit katoen. 40 pic. dammer en 1 kist kramerijen. *Jap Osiang.*
10 kn. ongeb. katoen. *Sech Achmat bin Sahap.*
80 corg. bat. doeken. 12 do. arab. zijden. tjiendees. 1600 st. chin. paijongs. 1 kist europ. chitsen. 2 kn. ongeb. katoen. *Sech Abdul Rachman Jubidie.*
f 300 aan goud geld. en 50 tails stof goud. *Sech acht. Ro-Egie.*
9 kn. chin. paijongs. *To Lak.*

UITVOER.

Naar Batavia per ned. ind. bark *Ellen* kapt. J. C. Lehert.

487 jatie balken en 8 ks. rhijnwijn. *B. Kopersmit en co.*

Naar Bandjermassing per ned. ind. bark *Fatahool Hair* kapt. Goestie Taheer.

20 kodie java tabak. *Beh Ingtjioe.*
30 st. str. matjes. 1 pr. kleederkasten. 1 paard en 10 st. doerias-chitsen. *Gezagv.*
15 st. java geb. sarongs en slendangs. *Tajiep.*

Naar Rotterdam per ned. schip *Witte Cornelis Zoon de Witt,* kapt. F. van Rossen.

7003 pic. suiker. 2601 do. koffij. 121 do. bindrotting. 1500 st. koehuiden. 16960 ℔ indigo. 2 kn. arrowroot en confituren. 1 kt. zuren en kerrij-poeder. 1 do. gember en soija. 1 baal katoen voor monster. 2 chin. shawls. 1 pakje muzijk. 1 kelder confit. 1 kt. olieteiten. 1 gebroeken support van eene draai-bank en 1 kt. bidara-laut hout. *Dorrepaal en co.*
6289 ℔ indigo. *B. Kopersmit en co.*
1050 ℔ » *J. Heijmans.*
58 ℔ cochenille en 1 kt. ingel. vruchten. *J. G. Thooft.*
2156 ℔ indigo. *v. d. Broek en Veeckens.*
55 ℔ cochenille, *Oliphant en co.*

Naar Rotterdam per ned. schoener *Marianne* kapt Tjebbes.

2031 pic. suiker, 2050 do. koffij. 1 kt. en 1 fles. inh. confituren. 2 pak java sigaren. 1 keld, gez. eijeren. 1 doz. tamarinde-stroop. 5 fles. zuren en kruiden. 2 blik. inl. koek en 2 pot petis. *van Maanen en co.*
300 st. koehuiden en 9946½ ℔ indigo. J. *Knagge en co.*

Naar Nederland per ned. schip *Quatre Bras* kapt F. B. Bondix.

1998 pic. gouv. suiker. 3280 do. do. koffij en 50 do. bindrotting. N. H. M.
22 kn. en. ks, inh. 1 chin. servies. kramerijen. inl. vrucht. goud-zilv. en aardewerk. *P. Corver.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Gelderland* kapt. A. v. Oosteroom.

1000 st. koehuiden. 6864½ ℔ indigo. *Dorrepaal en co.*
2296 pic. koffij. *het A. der O.I.M. van adm. en Lijfrente.*
13157 ℔ indigo en 2 kn. inl. confit. en arrowroot *B. Kopersmit en co.*
1 kt. eenige jap. doosjes 6 kopjes en 1 st. zijde en kleinigheden. *P. Corver.*
10 pic. buffelhoorn. *J. P. Brandes.*

Naar Batavia per ned. ind. stooms. *Java* kapt G. Batten.

2 kn. tuigen. 8 trom. beschuit en 1 mat. *van den Broek en Veeckens*
11 bn. lijnwaden. 11 kn. divers. 1 kt. tuigen. 1 led. kist. 4 trom. beschuit. 1 kt. 2 ks. 1 tafel 1116 pic. suiker en 1 kt. opgezette apen, *MacNeill en co.*
40 krandj. aardapp. 8 st. geel laken. 6 do. pleeten trek potten. 1 kt. divers. kramerijen 1 do. span-zagen. 2 kn. zak- en pennemess. 1 kt. visch haken en naalden. *Wermuth en co.*
26 corg. java trommels. 28 do. do. schoenen en muilen en 6 doz. lederen kleppen. *Said hoesin bin aboebakar Alijdroos.*
223 pic. suiker. *Lie Goe.*
3 kn. kleedj., sarongs en doeken. 27 inl. zadels en 17 pic. misoa. *Teij Poei.*
30 pic. chin. tabak en *f* 3500 zilveren munt, *Beh Ingtjoe.*
5 corg. geb. sarongs en kleedj. *Sech bin Oewabar.*
24 kn. vet en 1 do. zijden goederen en kleinigheden. *Iap Tinsie.*

Naar Batavia per ned. ind. stooms. *Banda* kapt. Schmidt.

647 ℔ indigo en 2 doz. rotting stoelen. *MacNeill en co.*
37 corg. java tromm. *Sech acht Ro-Egie.*

Naar Frankrijk over Soerabaija per Fr. schip *Sidonie* kapt. U. Pion.

1690 pic. koffij. *van den Broek en Veeckens.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaya *van den 28 Jan. tot en met 1 Februarij* 1854.

AANVOER.

Van Batavia per ned. schip *Wilhelmina* gez. J. C. van der Zweep, agt. B. J. van Eck en co.

20 kn. maunfact. *P. Kervel en co.*
5 ks. bitter. 20 coll. divers. 1 oxh. wijn. 1 md. water. 1 pak kurken. 1 pul siroop. 1 stoommachine met. toebehooren. 5000 vuur vaste steenen. 12 vn. metzel. specie. 500 keld genever. *Agenten*
400 vs. boter. 16 kn. en 1 kt. manufact. *Granpré Moliere en co*
20 kn. wijn. *Van der Eb.*
1 kt. petten. 1 do. geschilderd gordijngoed. *Geuken.*
1 kt. meubelen. *Major Matzen en co.*
1 md. haring. 13 ks. vrucht. sap *Schot en co.*
6 kn. wijn, 2 fust. azijn. 4 kn. koopmanschapp. *W. Cores de Vries.*
2 kn. likeur. 1 kt. papier en divers. *A. Duijshart.*
5 losse stukken. 4 kn. machinerien. *Baijer.*
1 kt. boeken. 1 do. divers. *Mr. 's Jacob.*
en eenige regalen en restant provisien.

UITVOER.

Naar Nederland per ned. schip *Reijerwaard* gez. P. Wirikx.

1759 krandj. suiker. wegd. (6439$^{44}/_{100}$ pic.) *Fraser Eaton en co.*
50 pic. rotting. *B. van der Zwaan.*
1106$^{88}/_{100}$ pic. 2200 st. koehuiden. *Fraser Eaton en co.*
2 ks. jap. voorwerpen. 1 do. thee. *B. J. v. Eck en co.*
1 kt. inh. confituren. *Mehlbaum.*

Naar Balie per ned. schoener *Ardjoeno* gez. Loey Pessen.

1 pic. kandij suiker. 80 st. led. olie tonn. 1½ pic. zweedsch. ijzer. *f* 620 aan sp. matten. *Gezagv.*
50 krandj. gambier. *Go Ngotian.*

Naar Balie per ned. schoener *Voorlooper* gez. Pa Kieman.

10.000 st. metzelsteenen. *J. P. Vreijs.*
300 st. led. streozakken. *W. Cores de Vries.*

Naar Australië per Hamb. schip *Hannibal* gez. J. E. Hoyp.

3244 zakk. siroop suiker. *Fraser Eaton en co.*

Naar Bandjarmassing per ned. bark *Jane* gez. Sech alie Badjardana.

19 pic. suiker en eenige stukjes manufact. *Gezagv.*

Naar Batavia en Samarang per ned. stooms. *Banda* gez. H. Smidt.

40 pic. was. *Sech abd. Rachman.*
1 kt. ruwe zijde. 65 pakk. koperwerk. *f* 700 aan gouden tientjes. *Barakoan.*
1 kt. handschoenen. *B. J. van Eck en co.*
7 boss. hoepel ijzer. 2 pic. uijen. 1 kt. kleinigheden. *Van Meerten.*
27 stoelen. *de Koste.*
32500 st. java sigaren. *Kingdom.*
13$^{18}/_{100}$ pic, was. *Tjoe Pingtjie.*
2000 st. koehuiden. 3. kn. doeken. *Fraser Eaton en co.*
6 pic. was. *Kwee Ingkie.*
2 kn. lijnwaden. *Jubidie.*
1 kt. everlast. *P. Kervel en co.*

CORRESPONDENTIE.

De Heer Dr. *P. F. H. Fromberg,* penningmeester van de afdeeling Buitenzorg der Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen, verzoekt ons de volgende regelen, onder de rubriek correspondentie, in ons blad op te nemen.

» Den belangstellenden schrijver van twee artikelen, in N°. 7 en 9 van uw dagblad, over de Buitenzorgsche afdeeling der Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen, wordt bij dezen berigt, dat de tijdsbepaling tot het houden der algemeene vergadering, door het bestuur geschied is op den 21 Januarij jl. en *vóór dat van ZEd. stuk door ons zelfs de minste kennis werd gedragen.*"

» Hoe gaarne ik ZEd. ook in de meening zou laten, dat zijne krachtige stem deze afdeeling uit den slaap heeft gewekt, dient toch de stem der waarheid bovenal gehoord te worden.

De particuliere brief van den Heer *A. N. Geerts* te Herwijnen, zich titulerende Secretaris van het departement Buitenzorg der Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen. dd. 2 Februarij jl, kan niet in ons blad worden opgenomen, en wij vertrouwen, dat de schrijver, bij nader inzien, ons voor die nietplaatsing dankbaar wezen zal.

Voor heusche teregtwijzingen en beschaafde critiek staat ons blad steeds open, doch geenszins voor tastbare onwaarheden en schimptaal. die wij allerminst van de hand eens onderwijzers hadden durven te gemoet zien en wier openbaarmaking ZEd. zonder twijfel aanmerkelijk in elks achting zou doen dalen.

Wat betreft de sommatie, om ook slechts eene enkele willekeurige handeling van het bestuur der afdeeling Buitenzorg aan te wijzen, zoo vermeent de redactie daaraan te voldoen door het stellen der vraag: In welke wettig belegde algemeene vergadering de heer *A. N. Geerts* tot Secretaris der afdeeling Buitenzorg is benoemd geworden?

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.